

BULGARIJA IR LIETUVA

PRAEITIS PANAŠI, O PERSPEKTYVA?

Antanas Butkus

"Wall Street" žurnalas korespondentas Barry Newman, plačiai aprašydamas dabartinę Bulgarijos ekonominę padėtį ir jos ankstesnius glaudžius ryšius su Sovietų Sąjunga, pažymi, kad toji padėtis ten yra labai sunki ir nėra jokių perspektyvų pagerėti. Vien tik vienuolikos bilijardų dolerių paskola taip prislėgė kraštą, kad bulgarai nebegali sumokėti net nuosimčių. Ir jokia valstybė nebenori net mažiausios paskolos jiems duoti. Šią žiemą bulgarai šalo nekūrentuose butuose, dėl benzinio stokos sustojo transportas, žmonės gyvena pusbadžiu.

Kaip ir visa Rytų Europa, Bulgarija praktiškai yra laisva. Lietuva ar Gruzija tokios laisvės negali greitai tikėtis. Tačiau ilgametė bulgarų priklausomybė nuo Sovietų naftos ir kitų žaliavų, padarė juos ekonominiais vergais. Dabar, kai Sovietai tų žaliavų nebetiekia, iš kitur jų įsigyti bulgarai nebe pajėgia, nes neturi už jas kuo sumokėti.

Apie Bulgarijos ekonominę priklausomybę nuo Sovietų Sąjungos rašau ne todėl, kad norėčiau sulyginti su iš Sovietijos ekonomiškai ir politiškai išsilaisvinusios Lietuvos ateitimi. Lietuvos ekonomika, iš tikrųjų, prieš mūsų norą yra labai supančiota su Sovietų ekonomika. Lietuvoje esančios Sovietų pastatytos sunkiosios pramonės įmonės nertauja Lietuvos ekonomiškai, o tik teršia jos gamtą ir naudoja mūsų išteklius. Tose pramonėse dirbtinai įkurdinti Sovietų darbininkai komplikuoja mūsų nacionalinę problemą. Ačiū Dievui, toji pramonė neužima labai didelio žemės ploto. Išsilaisvinęs Lietuvos žemės ūkis, manau, greitai bus pajėgus ne tik savo žmones išmaitinti, bet taip pat savo gaminius parduoti užsienyje už tvirtą valiutą. Tą aiškiai liudija ir mūsų 1918 metų patirtis, kada su tais pačiais žaliavų šaltiniais, trūkstant aukštos klasės specialistų ir iš visų pusių apsuptiems priešų, Lietuva sugebėjo atsistoti ant kojų ir lygiuotis į kitas Europos valstybes. Neveltui Tarptautinis Romos Institutas anuo metu pažy-

mėjo, kad Lietuvos žemės ūkis padarė santykiškai didžiausią pažangą, lyginant su kitomis Europos šalimis.

Barry Newman nurodo, kad bulgarų prekės yra menkos kokybės, užsienis jų pirkti nenori. Gi mūsų tiksliosios technikos gaminiai, k.a. televizoriai "Šilelis" yra labai aukštos kokybės, jį noriai perka ne tik Sovietija, bet ir kitos kaimyninės valstybės. Ir tai ne vienintelė populiari ir kokybiška produkcija.

Anais laikais, pripažįstant Lietuvos nepriklausomybę, Amerika nebuvo viena iš drąsiausių. Politinio pripažinimo Lietuva susilaukė tik po keturių metų. Deja, neskuba ji ir dabar. Per visus Sovietų okupacijos metus Lietuvoje drąsiai pasisakiusi už šią neteisybę, lemiamu momentu Amerika tapo neryžtinga.

Lietuva turi savo demokratiškai išrinktą parlamentą ir vyriausybę, jos žmonės, įskaitant ir daugelį svetimtačių, veikia vienbalsiai pasisakę už Nepriklausomybę. Kokių dar įtikinamesnių įrodymų reikia Amerikos vyriausybei? Nejaugi ji dar tebebijo "Slibino"? O pastarasis šliaužioja tik ant pasakutinių kojų.

GERI ŽENKLAI

Esame gavę dvi geras žinias. Pirmoji, kad į JAV atvykstantį Lietuvos Aukščiausios Tarybos pirmininką V. Landsbergį, gegužės 8 d. tarp 10:30 – 12.00 valandos priims pasikalbėjimui JAV prezidentas George Bush. Į priėmimą kviečiami atvykti ir lietuviai veikėjai bei spaudos žmonės. Norintieji ten vykti ir dalyvauti, turi iš anksto susitvarkyti visus formalumus, kurie, be išimties, taikomi visiems pakviestiesiems.

O antroji gera žinia, tai iškilmes buvusio prezidento Richardo Nixono "gimtajam mieste" ir jo vardo bibliotekoje. Ten bus pagerbtas Lietuvos Aukščiausios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis.

Julija Nixon Eisenhower
gegužės 9 d. Lietuvos sve-
čiui ruošia priėmimą ir kvie-
čia visus dalyvauti.

Mes manome, kad tai at-
silyginimas Vytautui Lands

Lietuvaitė Ann Jillian – Jūratė Nausėdaitė, Septintojo Dainų Šventėje, vykstančioje Chicagoje, Gegužės 26 d. Illinois valstybės paviljone, bus programos vadovė. Plačiau skaitykite 6 psl

LIETUVOJE ATGAIVINTAS "VILTIES" LAIKRAŠTIS

1991 m. kovo 6 d. Lietu-
voje vėl pradėtas leisti "Vil-
ties" laikraštis, pažymint,
kad jis eina nuo 1907 metų.

bergiui, kada prezidentas Richard Nixon buvo šauniai priimtas Vilniuje ir savo dalyvavimu bei kalba stiprino lietuvius, siekiančius pilnos nepriklausomybės.

Laikraščio leidėjai—Lietuvos tautininkų sąjunga (redaktorius Rimantas Smetona) šį laikraštį laiko prieš 84 metus Vilniuje Smetonos, Tumo ir B-vės leisto to paties vardo leidinio tęsa. Tada šį 6 metus gyvavusį laikraštį redagavo J. Tumas ir A. Smetona, o jo bendradarbių eilėse buvo to meto žy-

mieji asmenys: Kazimieras Būga, Martynas Yčas, Jonas Jablonskis, kun. Antanas Kaupas, Juozas Kubilius, Lazdynų Pelėda, Kazys Puida, Šatrijos Ragana, Sofija Kymantaitė ir kt.

Naujųjų laikų "Vilties" bendradarbiai irgi nauji, daugelis išeivijoje mažai girdėti. Tik pirmame numeryje pasirodęs rašyt. Sigitas Geda (jo straipsnis pavadintas "Kas paskolins Vilties?") yra viešėjęs JAV ir daugiau čionyščiams lietuviams yra pažįstamas. Šiaip čia dažniau rašo Vladas Rakštelis, Aldona Kvedarienė, Virginijus Gaivenis ir kt. Be šių redakcijoje dirba: Balys Sriubas, Mindaugas Stankevičius, Henrika Valickaitė.

Laikraštis nemaža dėmesio skiria ir išeiviams, jų veiklai, asmenims. Jau pirmame numeryje buvo pristatytas rašytojas ir žurnalistas Vytautas Alantas ir pradėti spausdinti jo knygos "Tauta istorijos vingiais" fragmentai. Taip pat pirmą

(Nukelta į 2 psl.)

Vilnietis teisininkas Dr. Antanas Bartusevičius (kairėje) kartu su teisininku Vytautu Račkausku Ciceroje, prieš jam grįžtant į Lietuvą. Dr. Bartusevičius gilinosi teisės moksluose Illinois un-te Urbanoje nuo praėjusių metų rudens. Kadangi dr. Bartusevičius yra Lietuvos teisininkų draugijos valdybos narys, jo rūpesčių buvo išgabendant išievių lietuvių teisininkų draugijos archyvas į Lietuvą. Ed. Šulaičio nuotr.

Girdėta iš Vilniaus

Balys Gaidžiūnas

SENATORIUS R. LUGAR VILNIUJE

JAV senatorius Richard Lugar, respublikonas iš Indiana, balandžio 30 d. lankėsi Vilniuje ir tuoj susitiko su Aukščiausios Tarybos pirmininku Vytautu Landsbergiu.

Apie jo misiją Vilniuje, dar prieš išvykstant į Lietuvą, spaudoje buvo minima, kad jam, JAV prezidentas George Bush, yra pavedęs surinkti svarbiausias žinias, kodėl Lietuvos ir Sovietų Sąjungos santykiai nešvelnėja, o dar labiau tempiasi. Ypač kariuomenės veiksmai, vykdančią pastatų grobimus ir iš jų išvežant kas tik papuola, arba teisingiau pasakius, kas tik į tuos pastatus neįmūryta.

Senatorius R. Lugar matėsi ir su ministru pirmininku G. Vagnorium bei kitais Aukščiausios Tarybos pareigūnais. Be Lietuvos jis dar lankys Latviją ir keletą kitų respublikų.

Jis, kaip respublikonų partijos pagrindinis senatorius užsienio reikalų komitete, visada surenka pagrindines žinias ir jas perduoda JAV prezidentui. Greičiausia, kad ir spaudos užuominos, jog ji siuntęs pats prezidentas, nėra šiaip sau pramanytas.

Kada laikraštinių buvo paklaustas, ką jis dabar gali pasakyti apie Lietuvą, jis atsakė: Dabar sunku, daug bėdų, bet gi jos taip ilgai nesitęs.

• **AUKŠČIAUSIOS TARYBOS** pirmininkas Vytautas Landsbergis kelionę Amerikoje pradeda gegužės 5 d. Jį lydi Ramūnas Bagdonas, Šarūnas Adomavičius, Kęstutis Paulikas, Kęstutis Jankauskas ir Valdemaras Katkus. Jų tarpe yra ir spaudos – Eltos atstovas, ir saugumu besirūpinantis.

V. Landsbergio kelionė šiame krašte užsitęs iki gegužės mėn. 16 d. Iš Washingtono vyks į Los Angeles ir Chicagą. Visuose tuose miestuose plati pasitarimų ir pasisakymų programa.

• **A.T. PIRMININKAS** Vytautas Landsbergis vėl skambino į Kremlių ir prašė, kaip anksčiau buvo davęs pažadą, susitikti ir aptarti Lietuvos–Sovietų Sąjungos reikalus, bet gavo atsakymą, kad dabar esąs labai užimtas ir susitikti negali.

• **BRONIAUS KUZMICKO DELEGACIJA**, kuri neseniai lankėsi Canadoje, dabar yra išvykusi į Italiją. Ji buvo priimta Italijos ministro pirmininko, o Vaticane kardinolo, einančio užsienio reikalų ministro pareigas.

• **POPIEŽIUS PAULIUS II** lankysis Lenkijoje. Didžiulės iškilnės numatytos Lomžoje ir kituose, arčiau Lietuvos esančiuose miestuose. Numatoma, kad tuo laiku, pamatyti Popiežių, į Lenkiją išvažiuos apie 5000 lietuvių, o kiti klausysis iškilnių per radiją ir Lietuvos – Lenkijos pasieniuose Popiežių matys televizijoje.

• **VILNIAUS** radijas pranešė, kad eidamas 96-tuosius metus mirė buvęs Užsienio reikalų ministeris Juozas Urbšys. Bus laidojamas gegužės 4 d, Rasų kapinėse, Vilniuje. laidojėmėmis rūpinasi specialiai sudaryta komisija, kuriai vadovauja dabartinis užsienio reikalų ministeris Saudargas. J. Urbšys bus laidojamas valstybės lėšomis.

• **LIETUVOS RAŠYTOJŲ**, mokslininkų, aukštųjų mokyklų profesorių ir kitų intelektualų grupė, daugiau kaip 100 asmenų, atskiru raštu kreipėsi į Gorbačiovą, kad atiduotų užimtus pastatus, ypač TV bokštą ir spaudos rūmus, kurie Lietuvai labai reikalingi. Tegul parodo gerą valią ir toliau neuodiją įtemptų santykių.

• **VALDAS ADAMKUS**, su taršos specialistų grupe besilankęs Sovietų Sąjungoje, balandžio pabaigoje buvo Vilniuje ir susitiko su Vytautu Landsbergiu. Be tiesioginių taršos pareigų, jis tarėsi ir su sportininkų vadais, kad rengiamos žaidynės būtų labai gerai pravestos, nes suvažiuosią ne tik daug sportininkų, bet ir laikraštinių.

• **LIETUVOJE BUVO SUSITIKĘ** visų konfesijų ir skirtingų tautybių atstovai balandžio 23-24 dienomis Vilniuje. Nu tarė laikytis tarpusavio susiklausymo, sutarimo ir pagarbos kitų įsitikinimų žmonėms. O taip pat remti teisėtai išrinktą Lietuvos Aukščiausią Tarybą ir vyriausybę, kad įtvirtintų ne priklausomą, demokratinę valstybę, kurioje visi galėtų džiaugtis žmogui reikalinga laisve.

• **IŠ KITŲ KRAŠTŲ** laivais atplaukė jūrininkai pripažįsta, kad Klaipėdos uostas jūrininkystės reikalams labai patogus, ypač, kad žiemos metu neužšala. Bet lietuviai žino, kad Klaipėdos uostas yra pavaldus Maskvai, kad krovinių apyvarta yra sumažėjusi, kad uosto pervedimas Lietuvos respublikai ignoruojamas.

• **LIETUVOS PARLAMENTAS** vėl pradėjo svarstyti žemės ūkio privatizacijos įstatymą kuris kelis kartus buvo atidėtas ir tuo atidėjimu buvo daug nepatenkintų būsimų ūkininkų.

• **LIETUVOJE**, iš kariuomenės pusės, dabar pasitaiko ir tokių, beveik linksmų apiplėšimų. Helikopteriu į kolūkį nusileido keli kareiviai. Jie paprašė, kad pristatytų 5 jaunos paršiukus. Juos pasvėrė ir už kiekvieną svarą mėsos sumokėjo po 25 rublius. Jų sumokėta kaina buvo didesnė, negu miestų turguose praktikuojama.

V.A. Staškui lankantis Lietuvoje buvo tartasi su Žemės ūkio Akademijos rektorium Rimantu Urbonu (kairėje) ir Veterinarijos Akademijos rektorium Rimantu Karazija.

LIETUVOJE ATGAIVINTAS...

me numeryje buvo rašoma apie Chicagoje Amerikos lietuvių tautinės sąjungos išleistą knygą "Lietuviai tautininkai – komunistų kankiniai", o nuo antro numerio pradėtas iš tos knygos spausti dinti kankinių vardynas.

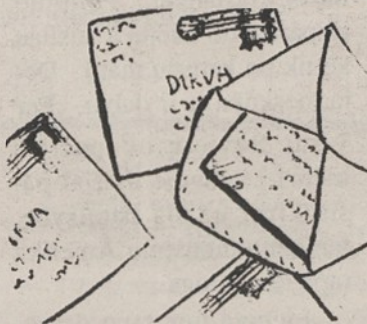
Mus jau pasiekė šeši "Vilties" numeriai (vėliausias – balandžio 10 d.) ir pats laikraštis daro pažangą: geresnis laužymas, brandesni

rašiniai, išvaizdingesnė laikraščio vinjetė. Šiame numeryje pranešama, kad steigiamą Tautininkų Sąjungos biblioteka ir joje norima sukaupti prieškarinių spaudinių: knygų, žurnalų, laikraščių. Visa tai prašoma nukreipti laikraščio redakcijos adresu: 232600 Vilnius, Gedimino pr. 22.

Ieškoma Dr. Prano Matulaičio (mir. 1951) dukters, ONA LODGE, Kónstancijos (Matulaitytės) Nenortienės pusseserė, gyvenusi Clevelande.

Jei kas turi žinių, prašau atsiliepti: Tomas Nenortas, 38 Webster Hill Blvd. West Hartford, CT 06107. Tel: 203-561-0134.

ROMAS PUKŠTYS VĖL VYKSTA Į LIETUVĄ gegužės gale. PERVEDAMI DOLERIAI, PALIKIMAI jūsų giminėms ir draugams. Perveža dokumentus ir vaistus mažais kiekiais. Atsiskaityti iki gegužės 21d TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

MAŽOS PAKLAIDOS, BET...

Skaitytojui vargas, kai tą pačią savaitę du laikraščiai paskelbia po du tuos pačius rašinius. Taip balandžio pabaigoj įvyko su Jeronimo Kačinsko recenzija "Meninė atgaiva Bostone" ir Liudos Žiaugrienės aprašymu "Atsisveikinimas su Stasiu Santvaru" – abu išikūrė Darbininko ir Dirvos 17-tuose numeriuose.

Pagal įprotį, tokiu atveju rašinys perskaitomas tik tame laikraštyje, kuris pirmasis patenka į rankas. Betgi

Be to, naujausiame numeryje rašoma apie Lietuvoje gastroliuoti pradėjusį Chicago Lietuvos Teatrą ir jo atvežtą "Šaltkalvio" dramą apie Vokietijos lietuvių gyvenimą (yra pasikalbėjimas su Vokietijos LB valdybos vicepirmininku Vincu Bartusevičiumi).

Miela, kad "Vilties" savaitraštis spausdinamas ant gero popieriaus, turi 8 puslapius, nuotraukos gana aiškios. Kaip žinome, dabar daugumas, net ir anksčiauėjusių laikraščių, sumažinę savo apimtį, dažnumą, o kai kurių popierius yra blogiausios kokybės. Reikia manyti, jog "Viltis" turi viltį ne mažėti, bet dar tobulėti. Lin kime jai ištvermės ir pasisekimo sunkiame spaudos darbe, ypatingai šiais laikais, kada daugelis kitų laikraščių yra ant bedugnės krašto.

Amerikos lietuviai, ypatingai tautininkai, turėtų pagelbėti "Vilčiai" pergyventi šiuometinius sunkumus.

Ed. Šulaitis

LAIŠKAI... DIRVAI

ši kartą pasirodė, kad galima nenobodžiauti ir skaitant abu tekstus.

Pakaks mažo pavyzdžio iš J. Kačinsko rašinio. Darbininke skaitome dviejų operų vardas, kaip buvome daug metų įpratę: Pajacai ir Likimo galia. Tuo tarpu Dirvoje Pajacai nukrito į vie naskatą (Pajaco opera), o iš Likimo galios pasidarė Likimo dalia.

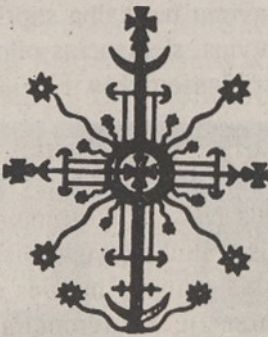
Ta pačia proga dar viena smulkmena iš Dirvos 17-to nr. V. Mariūnas straipsnyje "Tu turi savo gyvenimą keisti" cituoja austrų poetą Rainer Maria Rilke. Eilėraščio pilnas pavadinimas turėtų būti "Archaischer Torso Apollos". Be to, Rilke gimė 1875 m., bet ne 1835 m., kaip išspausdinta Dirvoje. K. Čerkeliūnas

Redakcijos prierašas

Esame rašę ir prašę, kad mūsų bendradarbiai tų pačių rašinių nesiųstų keliems laikraščiams, o pasirinktų tik po vieną. Kol kas dar ne visi to prašymo laikosi. Tikimės, kad ir tas reikalas susitvarkys.

Dėl operų vardų rašymo ne mūsų kaltė. Patikrinom rankraščius ir radom, kad taip parašyta mums atsiųstame tekste.

Dėl poeto Rainer Maria Rilke gimimo metų, Dirvos korektūros klaida

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

Marquette Funeral Home 2533 West 71st Street Chicago, Illinois 60629 1-(312)-476-2345	Petkus Funeral Home 1410 South 50th Avenue Cicero, Illinois 60650 708-863-2108
Hills Funeral Home 10201 South Roberts Road Palos Hills, Illinois 60465 708-430-4455	Petkus-Butkus Funeral Home 1446 South 50th Avenue Cicero, Illinois 60650 708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS DONALD A. PETKUS	DONALD M. PETKUS LAWRENCE C. GASUNAS
---	---

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVATEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: BALYS GAIDŽIŪNAS
DIRVA (USPS 157580)Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription per year \$25.00 • Single copy 60 cents. Prenumerata metams \$25.00, pusei metų \$15.00 • Atskrido numerio kaina 60 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde ar inicialais nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinami straipsniai grąžinami tik autoriams prašant. • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Stasiui Santvarui išėjus

"Atleiskit man, kuriems šešėliu gal aptemdžiau kelią, — Draugai, sudiev ir jum netarti nūdien negaliu! — Nors tolumoj pavasariai žiedų liepsnas vėl skelia — Perdaug jau nebrašysiu jum eilių..." "Rubajatai", 1978

Nuo "Rubajatų" knygos dar daug eilių ir straipsnių jis parašė, iki Bostone 1991 m. balandžio 12 d. nutilo jo širdis.

Dar gyvą St. Santvaro balsą girdėjome per telefoną iš Santa Monikos. Ligonio lovoj gulėdamas kalbėjo mums draugiškus žodžius: balsas, nors kiek duslesnis, malonus, su širdies šilima-santvariškas.

Ar jis kam nors aptemdė kelią?

Pažinojau seniai Stasi Santvarą iš jo poezijos, teatrinės kūrybos ir laikraštinio straipsnių. Asmeniškai pažinau per Liet. Rašytojų draugiją, per bendrus draugus. Susirašinėjom. Gėrėjaisi jo turtinga siela.

Nedaugelių vyresniųjų kolegų gali vaidinti draugu, — Santvaras tokiu buvo. Nedaugelis vyresniųjų rašytojų remia pradedančius; Santvaras užtarė, paskatino... Iš kitų jis prielankumų nelaukė, o pats dosniai dalijo savo talentingo darbo vaisius ir širdies šilimą. Jo kūryba verta studijų, — literatūrinė ir teatrinė. Net sveikatai pašlijus, nesigailėjo jis jėgų, laiko, aprašydamas įvykius, naujas idėjas, talen-

tingus žmones, recenzuodamas knygas ir spektaklius, pagerbdamas draugus—gyvus ir mirusius. Ne vien jo plati ir nuostabi kūryba šildė ir žavėjo, bet ir jo šiltas dėmesys kitam žmogui—ne kritikuojant, o iškeliant kas vertinga, kad visi pastebėtų. Santvaras vienas iš humaniškiausių, kolegiškiausių rašytojų: rasdavo jis gerų žodžių net ir tiems, kurie jį buvo įskaudinę. Krikščioniškai atlaidus priešams, šiltas ir nuoširdus, vien gero velijęs draugams. Ir kaip Lietuvos ankstyvųjų laisvės kovų savanoris ir kaip plataus masto kūrėjas, atidavė save jis Lietuvai ir lietuviams.

Sakoma, ką Dievas myli, tam kryželį duoda. Stasi Santvarą Dievas mylėjo: anksti atsiėmė vienintelį jų sūnų, o paskutiniaisiais gyvenimo metais išbandė jo kantrybę sunkiomis ligomis...

Ilsėkis ramybėje, mielas, taurus lietuvi—kūrėjau, tėvyne mylėjęs labiau už save. Gili užuojauta Tavo mielai, mylėtai ir gerbtai žmonai Alei, kuri iki paskutinio Tavo atdūσιο buvo ištikima gyvenimo draugė.

Alė Rūta

VYTAUTAS ABRAITIS ATŠVENTĖ SAVO AMŽIAUS DEIMANTINĘ SUKAKTĮ

Jurgis Janušaitis

Vytautas Abraitis

Visuomeninkas, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos veikėjas, šios sąjungos Garbės narys Vytautas Abraitis, gegužės 3 d., prieš dešimtmetį įsikūręs ramiaje, gražiame, prie golfo laukų Palm Coast, Floridoje, atšventė savo 75-tąjį gimtadienį.

Vytautas Abraitis gimė Amerikoje, New Yorke, 1916 m. gegužės mėn. 3 d. Būdamas penkerių metų su tėveliais sugrįžo į Lietuvą. Marijampolėje pradėjo ruoštis į gyvenimą. Ten baigė pradžios mokyklą ir gimnaziją. 1939 m. Vytauto Didžiojo universitete, Kaune, baigė teisės mokslus, parašė diplominį darbą "Borstal'is — jaunųjų nusikaltėlių kalimo sistema" ir gavo diplomuoto teisininko diplomą. Studijas tęsė Berlyne, ruošėsi įsigyti politinių mokslų daktaratą, tačiau prasidėjęs Antras pasaulinis karas nebeleido to tikslo pasiekti.

Studijuodamas Kaune, jau 1934 metais Vytautas Abraitis pasuka tautinės minties keliu, įstoja į Korp' Neo-Lithuania, kurioje buvo išrenkamas į valdybą. Ėjo sekretoriaus ir korp. pirmininko pareigas.

Kaip gimęs Amerikoje Vytautas Abraitis jau 1940 m. pasiekia Ameriką ir sunkiose sąlygose pradėjo naują gyvenimą.

Šalia sunkių, duoną pelnančių darbų, Vytautas Abraitis, kupinas didelės energijos jungėsi į šio krašto tuo metu veikiančias organizacijas, kuriose aktyviai besireikšdamas praleido pačius gražiausius gyvenimo metus. Ir tuo pasirinktu keliu jis eina iki šių dienų, iki savo amžiaus gražiosios šventės.

Tik atvykęs Amerikon 1941 m. Brooklyn N.Y. įstoja į veikiantį Tautininkų klubą. 1943 m. drauge su kitais New Yorko tuometiniais tautininkų veikėjais sušaukia tautinės minties organizacijų konferenciją ir įsteigia Amerikos Tautininkų Centrą. Vytautas Abraitis išrenkamas to Centro pirmininku, iš kurio išaugo (1949) Tautinė Sąjunga.

Šalia našios veiklos Vytautas Abraitis aktyviai dirbo N.Y. Amerikos Lietuvių Taryboje, kurioje dvi kadencijas Tarybai pirmininkavo.

Vytautas Abraitis ALT S-gos steigiamajame seime išrenkamas į pirmąją Sąjungos Tarybą, o vėliau Chicagoje ir St. Louis seimuose

išrenkamas Sąjungos pirmininku. Jo kadencijų metu buvo parašyta ir išleista A. Merkelio, buv. Lietuvos prezidento Antano Smetonos monografija, kurios išleidimu ir lėšų telkimu rūpinosi ir Vytautas Abraitis.

1950 m. Vytautas Abraitis imasi iniciatyvos ir įsteigia Richmond Hill Tautinės Sąjungos skyrių ir jam sėkmingai vadovauja ištisą dešimtmetį. O persikėlęs iš New Yorko į New Jersey 5 metus vadovavo ALT S-gos Elizabeth'o skyriui, kur sulaukė užtarnauto poilsio ir pasitraukė į pensiją. Įsikūrė labai gražioje Palm Coast, vietovėje, kur ir dabar aplink kuma džiaugiasi su savo miela žmona Stella.

Aktyviai reiškėsi steigiant TALKA (Tautinis Sąjūdis, Rezistencinė Santarvė, Atgimimo Sąjūdis, Laisvės Kovotojai). Aktyvus Nepriklausomybės Fondo steigėjas, išrenkamas to Fondo pirmuoju pirmininku. Fondas išleido įvairių, Lietuvą liečiančių leidinių, jų tarpe ir Lithuania 700 years.

Našią duoklę atidavė ir Balfui dvejus metus eidamas izdininko, o vėliau ir vicepirmininko pareigas Centro valdyboje.

New Yorke gyvendamas eilę metų buvo ir Korp' Neo-Lithuania New Yorko padalinio valdybos narys.

1978 metais, įsikūrus Floridoje, Vytautas Abraitis ėmėsi iniciatyvos ir įsteigė Daytona Beach apylinkių ALT S-gos skyrių ir jam sėkmingai vadovauja nuo skyriaus įsteigimo dienos.

Gyvendamas šioje naujajioje jis aktyviai įsijungė

į Lietuvių klubo veiklą, buvo vienas iš klubo steigėjų ir buvo trijose to klubo valdybose nariu.

Kaip matyti, jis visą savo gyvenimą išliko ištikimas Tautinei minčiai, ją puoselėjo, ugdė, gynė ir pašventė daug gražių savo gyvenimo metų. Paskutiniuoju laiku gerai redagavo žurnalą Naująją Viltį, aktyviai dalyvaudavo ALT S-gos seimuose, komisijose. Už nuopelnus Tautinei Sąjungai buvo išrinktas Sąjungos Garbės nariu.

Taip, mielas Vytautas Abraitis, gražiai sutardamas su savo gyvenimo palydove Stella, šiandien sklaido savo gyvenimo knygos lapus ir mato: Ką gero daviau savajai Tėvynei, lietuviškajai išeivijai, Tautinei sąjungai? Už lango gražūs golfo laukai, kuriuose Stella ir Vytautas Abraičiai su draugais praleidę daug gražių valandų. O gyventa prasmingai. Į lietuviškosios veiklos, ypač į tautinės veiklos kelią, įmynę galias pėdas ir palieka didelį įnašą ateičiai.

Sukaktuvininkas Vytautas Abraitis labai malonaus būdo, tvirtų principų ir savo įsitikinimų gynėjas, tačiau gerbiąs ir kitų nuomonę, tolerantiškas ir dėl tų savybių jis yra visų gerbiamas.

Mielas jubiliate Vytautai, sveikiname Tave sulaukus deimantinės amžiaus su kakties. Linkime, kad Tavo žingsniai lietuviškoje veikloje, ypač Tautinėje Sąjungoje, išliktų tvirti, o Tavo asmeniškasis gyvenimas būtų šviesus, kaip ir Floridos dangus.

PATARIMAI SVEIKATOS REIKALAI

Ar mokame valgyti?

Dr. Vytautas Apynys

Dirvoje kas savaitę ma-
tau tautiečių pavardes, aplei-
džiančius šį pasaulį būnant
net jaunesniems už mane.
Nutariau kad Dirvoje, svei-
katos klausimais reikia pla-
čiau pasikalbėti.

Žmogui šioje žemėje
skirta 100 metų. Tai paliu-
dija NBC Weatherman,
Willart Scott penkias die-
nas į savaitę, pristatydamas
šimtamečius, mininčius sa-
vo gimtadienius. Tat mums
ir reikia apsvarstyti, kodėl
tiek daug mūsiškių į dausas
iškeliauja paskubėdami.

Valgis yra vienas iš svar-
biausių gyvybei palaikančių
priemonių ir pačių žmonių
kontroliuojančių. Taigi
mums ir svarbu pirmiausia
pakalbėti apie valgymą.
Man tai įkrito į mintį, kad
Amerikoje daugumos žurna-
luose visada rašoma ką rei-
kia valgyti; o bet visiškai ig-
noruojama, kaip reikia val-
gyti.

Praeitais metais turėjau
progos patikrinti septynių
šimtų puslapių knygą, pava-
dintą – DIET and HEALTH
Ten yra prikrauta duomenų
kas valgoma kituose kra-
stuose. Ir daug patarimų ką
patartina ir ko nepatartina
valgyti. Pastebėjau, kad
vienam jaunam, tik iš-
keptam daktarui, parūpo ko-
dėl knygoje nepatarta, kaip
reikia valgyti. Jis man su
šypsena atsakė: "Turint vie-
ną burną, niekas nepaklys
kur maistą kišti".

Bet čia ne juokai. Ameri-
kiečiai nemoka valgyti. At-
simenu, Lietuvoje kaimuose
žmonės valgė dvi sriubas, ir
mėsą tarp tų sriubų. Pir-
moji sriuba rūkšti, antroji
po mėsos prieska, pieninė
sriuba. Niekas nesusirgda-
vo po tokių valgių.

Čia sriuba ne madoj. Pir-
moji porcija restoranuose –
stiklas vandens su ledais, ar
ba šalto alaus. Abu negerai:
vanduo užšaldo skilvį; skil-
vis laikinai neišlaidžia enzi-
mų ir rūkštis; alus skrieja
per skilvį be sustojimo, pa-
likdamas skilvį šaltą ir tuš-
čią. Mano abejojimą, apie
amerikiečių valgymą, patvir-
tino pagaliau ir spauda.

1989 m. sausio mėnesio

laidoje, žurnale The
WORLD and I, daktarė Eve-
lin B. Kelly parašė apžvalgą
apie amerikiečių virškinimų
problemas. "Pagal NATIO-
NAL DIGESTIVE ADVI-
SORY BOARD", ji rašo:
"Šimtas milijonų amerikie-
čių kasdien kenčia visoke-
riopas virškinimo proble-
mas. Ir dėl tų problemų, vi-
sokiose ligoninėse, kas die-
ną pacientai operuojami".

Amerikiečiai daktarai
yra įsitikinę kad žmonių
skilviai yra blogai pagami-
ti ar blogai išsivystę. Tai
žinoma, priklauso nuo to, ar
tiki į sutvėrimą ar į išsivys-
tymą. Jeigu individas suser-
ga skilvio sutrikimu, taip va-
dinamu Heart burn, ar acid
indigestion; (abudu pavadi-
nimai klaidingi), tai dakta-
rai kaltina ne valgytoja, bet
jo skilvį. Įsitikinę, kad skil-
vis pumpuoja rūkštį aukštyn
į stemplę ir tuo degina stem-
plę. Kadangi skilvis iš pri-
gimties yra blogas, tai žino-
ma nesiskaito liga; kenčian-
tis nusiperka piliulių rūkš-
čiai neutralizuoti. Paprastai
viena piliulė nepadeda, tai
jis ima antrą ir trečią. Su
tyrečiu stiklu vandens padė-
tis pagerėja. Jeigu jis būtų
išgėręs tris stiklus paprastos
saldžios arbatėlės, ir dar su
citrina, daug malonesnis iš-
sigydymas būtų buvęs.

Aš ilgai nesupratau, ko-
dėl tas jų samprotavimas at-
bulai išsivystė. Ėjau į resto-
ranus ir šnipinėčiau, kaip ir
ką žmonės valgo. Nusipir-
kau BEST and TAILORS
didelę fiziologijos knygą. Ir
knisiausi po ją laikas nuo lai-
ko. Pagaliau suradau proble-
mos priežastį. Tik čia ne-
prasminga ją minėti.

Pradėkime sekti maistą
nuo burnos. Burnoje, išski-
riant dantis, šešios liaukos
yra pasiruošusios maisto ak-
cijai. Keturios po liežuvio
ir dvi po ausimis. Jos skys-
tina ir gleivina kramtomą
maistą, kad lengvai slystų
žemyn. Ir taip pat pradeda
krakmolą paversti į cukrų.

Maistą reikia kramtyti
kol pasidarys burnoje minkš-
ta masė. Skilvis neturi nei
dantų nei jokių įrankių mai-
tui sutrupinti, nežiūrint, kad

Tautos Fondo Atstovybė Michigano valstijoje balandžio 7 d. surengtoj Sv. Antano parapijos Kultūrinėje popietėje, stambesniems aukotojams įteikė pažymėjimus. Iš kairės: Leopaldas Heiningas, Antanina Klimkaitienė, Irena Alantienė, Cicilija Gibsonienė, Elena Bražiūnienė, Antanas Grinius, Saulius Šimoliūnas ir pažymėjimų įteikėjas vicepirmininkas Mykolas Abarius. B. Telyčėno nuotr.

DETROITO ŠAULIAI

Šv. Antano parapijoje
yra dvi šaulių kuopos – Švy-
turio Jūrų šaulių ir St. But-
kaus šaulių kuopa.

St. Butkaus šaulių kuo-
pos metinis susirinkimas
įvyko balandžio 14 d.

Susirinkimą pradėjo ir
įžanginį žodį tarė kuopos
pirmininkas Eduardas Mil-
kus. Tylos minute pagerbti
paskutiniu laiku mirę
kuopos šauliai ir Vilniuje
sausio 13 d. žuvę Geležinio
Vilko kuopos šauliai Darius
Gerbutavičius ir Ignas Si-
mulionis. Praėjusio susirin-
kimo protokolą skaitė O.
Pusdešrienė. Pirmininkas
Eduardas Milkus pranešė,
kad valdyba turėjo 5 posė-
džius, surengusi du išvažia-
vimus, dalyvavo demonstra-
cijose ir minėjimuose Det-
roite ir kitose vietose. Taip
pat, kaip Vasario 16 gimna-
zijos būrelių vadovas, surin-
ko ir Vasario 16 gimnazijai

amerikiečiai kitaip įsitikinę.

Po ranka turiu Jane Bro-
dy straipsnį iš New York Ti-
mes, spausdintą 14 August
1985. Tik pažvelgkite ką ji
sako:

The stomach is subject
to a laundry list of com-
plaints. It can growl, groan,
bloat, churn, turn, burn,
cramp, ache and even dou-
ble us over with the stub-
bing pain.

Before food leaves the
stomach, however, it under-
goes kneading and grinding,
not unlike the action of a
food processor.

Through powerful mus-
cle contractions known as
peristalsis, the food is bro-
ken into ever smaller pieces
until it forms a slurry.

(Bus daugiau)

pasiuntė 900 dolerių.

Algis Vaitiekaitis prane-
šė, kad St. Butkaus šaulių
kuopos knygynas buvo per-
keltas į gražiai įrengtą kam-
barį, esantį Švyturio J. šau-
lių kuopos stovykloje Pilė-
nai. Čia jos buvo sukatalo-
guotos, supakuotos ir per
Chicagą pasiųstos Šaulių
Sąjungai į Lietuvą. Knygos
jau pasiekė adresatus ir nuo
jų gauta padėka. Knygos
vėl renkamos kitai siuntai.

Kuopos valdyba, su kai-
kuriais pakeitimais, ateinan-
čių dviejų metų kadencijai
yra: kuopos pirmininkas –
Eduardas Milkus, dvasios
vadas – kun. Alfonsas Babo-
nas, vicepirmininkas – Vy-
tautas Ogilvis, kultūros va-
dovė – Stefanija Kaunienė,
sekretorė – Onutė Pusdeš-
rienė, parengimų vadovė –
Onutė Sadeikienė, išdinin-
kas – Matas Baukys, nario
mokesčių rinkėja – Lidija
Mingėlienė, spaudos reika-
lams – Antanas Grinius,
knygyno vedėjas Algis
Vaitiekaitis ir valdybos narė
Eugenija Bulotienė. Revizi-
jos komisijos aktą paskaitė
Jonas Bartkus. Išdininkas

Matas Baukys knygas veda
labai gerai ir tvarkingai.

LSST pirmininkas My-
kolas Abarius padėkojo vi-
siems už patarimus ir pagel-
bą pareikšdamas, kad jo
kaip pirmininko kadencija
pasibaigė ir balandžio 20-21
d. Šaulių suvažiavime Ha-
miltone, Kanadoje, bus iš-
rinktas naujas pirmininkas
ir nauja valdyba.

Kultūros vadovė Stefani-
ja Kaunelienė kvietė My-
kolą Abarių dar nuo pareigų
neatleisti ir laikyti dar vie-
nai kadencijai. Švyturio Jū-
rų šaulių kuopos pirminin-
kas Bronius Valiukėnas
kvietė visus St. Butkaus kuo-
pos šaulius dalyvauti vasa-
ros sezono atidaryme gegu-
žės 19 d. ir jūros dienos mi-
nėjime liepos 14 d. kurioje
kuopos kapelionas kun. Ka-
zimieras Simaitis, prie Žu-
vusiems už Lietuvos laisvę
paminklo, aukos Šv. Mišias.

St. Butkaus šaulių išva-
žiavimas – piknikas įvyks
rugpjūčio 18 d.. Švyturio J.
Šaulių kuopos stovykloje
Pilėnai. Prie pikniko darbų
dirbs ne tik moterys šaulės,
bet ir vyrai šauliai. Rude-
nyje, spalio mėn. surengti
D.L.K. Gedimino sukakties
paminėjimą. A. Grinius

AMERICAN EXPORT-IMPORT INC.
Chicago, Ill. 60441, U.S.A.

Canadian European Export-Import Co.
404 Roncesvalles Ave., Toronto, Canada M6R 2M9
Tel. (416) 534-3860, Fax (416) 533-4910

**Siunčiame siuntinius į Ukrainą, Lietuvą, Latviją,
Estiją, Gudiją, Moldaviją, Krymą, Leningradą, Maskvą**

Tikra naujiena – niekad nebuvo taip daroma

- **Garantuotai žemiausios kainos,**
siuntinius pristatome į namus – patikimas,
patikrintas patarnavimas.
 - **Visos kainos įskaitomos į persiuntimą,**
gavėjas nieko nemoka.
 - **Siunčiame naujų ar senų drabužių**
siuntinius, nemažesnius 5 kg. ar 12 svarų.
 - **Siunčiame maisto siuntinius** – reguliariai
ar skubiai, pristatoma per 2-3 savaites.
 - **Persiunčiame pinigų** – tiesiog iš rankų į
rankas jūsų norimam asmeniui.
 - **Pasiunčiame gėles**
 - **Parduodame automobilius** visoje Rusijoje
pristatome mamą
- Mūsų Centrinis Biuras JAV**

R & R INTERPOSTMIR CO.
1055 Broadway,
Buffalo NY 14212
Tel. (716) 894-9880

RITA MATAS - Broker - G.R.I. - C.R.A.

MATAS REALTORS

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS – teisinis patarėjas

KŪRYBA IR MOKSLAS

Stasys Šimoliūnas ir jo sūnus Saulius laiko mirusios žmonos ir motinos iš šiaudinukų darytą paveikslą, skirtą gimtojo miesto Linkuvos bažnyčiai.

STASĖS ŠIMOLIŪNIENĖS KŪRINYS LIETUVAI

Lietuviai tautodailininkai išpuošė kraštą rūpintojėliais, išreikšdami tautos sielvartą ir ištvermę nelaimių jūroje. Gi tautiniuose rūbuose jie parodė grožį ir didelį margumą.

Mano notina (1900 – 1990) per savo paskutinius 20 metų šiaudinukų paveiksluose atskleidė džiaugsmą gėlėse, šokyje, madonose. Nelengvas buvo motinos gyvenimas – ankstyva jaunystė Petrapilio revoliucijoje ir badmetyje, vėliau Antras pasaulinis karas, išeivija, neprisitaikymas Amerikoje. Tačiau jos dvasinė ypatybė matyti gražiąją gyvenimo pusę atvedė ją į šiaudinukų meną – materijos blizgėjimas buvo paverstas į kompozicijos linksmumą.

Sunkiai sirgusi nuo vėžio ligos per savo paskutinį pusmetį, ji į daktaro užklaušimą kaip jaučiasi, visuomet atsakydavo su šypsena ir jog viskas yra gerai.

Motinos šiaudinukų paveikslai yra gausiai pasklidę žmonių tarpe ir yra labai mėgiami. Tėvo namuose yra likę apie 20 darbų. Vienas iš jų yra vaikiškai linksma Madona su kūdikiu rankose. Tai yra tikra antitezė pietai, o yra pasinėrimas į nerūpestingumą, džiaugsmą ir nekalumą.

Motina pati išsimokė kaip daryti šiaudinukų paveikslus. Tačiau jai trūko techniški žinių kokius kljus vartoti, ypač kai ji vartojo net triaukščius šiaudinukų klotus. Jos pasirinkti klijai buvo Elmers' Glue - All ir jie pradėjo atsiklijuoti nuo temperatūros sezoninių pasikeitimų. Paveikslo integralumas buvo išlaikomas

išviršinio stiklo pagalba.

Detroito meno instituto pagrindinis restauratorius Kenneth Katz, po sėkmingų eksperimentų surado acetato kljus, kurie traukiasi ir tempiasi panašiai kaip šiaudai. Jis perklijavo Madonos ir kūdikio paveikslą, įvitrinavo ažuolinėje dėžėje su pleksistiklo langu. Jis norėtų, kad paveikslas liktų Detroito meno institute, bet mano tėvo noras yra kitoks: paveikslas bus padovanotas Linkuvos bažnyčiai. Motina yra gimusi Linkuvoje.

Tarybininkams sustabdžius normalų susirašymą su Lietuva, tėvo laišškai Linkuvon tapo neatsakyti. Tačiau kai situacija pasikeis geron pusėn, motinos Madona su kūdikiu rankose išvyks Lietuvon.

Nustojus motinos manyje pasiliks amžinas liūdesys dėl jos netekimo. Tas pats bus ir pas mano tėvą. Tačiau žmonėms jos žerintys liksmi šiaudinukų paveikslai suteikia gerą nuotaiką ir

DR. J. STUKO DARBŲ APVAINIKAVIMAS

(50 METŲ "LIETUVOS ATSIMINIMŲ" RADIO PROGRAMAI)

Ed. Šulaitis

Nedaug Amerikoje turime lietuviškų radijo programų, kurios minėtų ilgesnės amžiaus sukaktis. Jos įsisteigdavo ir greitai pranykdavo. Ypatingai numirdavo privačių žmonių išlaikomos ir vedamos radijo valandėlės, nes daug kam nusibodavo toks nedėkingas darbas, kuris dažnai net būdavo ir nuostolingas.

Gražia išimtimi yra dr. Jokūbo Stuko vedama "Lietuvos Atsiminimų" radijo programa, kuri netrukus minės savo auksinę sukaktį. Turbūt, nesuklysiu pasakęs, kad tai vienintelė Amerikoje privati radijo lietuvių valandėlė, kuri švenčia 50 metų sukaktį.

Ir dar įdomiau, kad šiai valandėlei vadovauja ne Lietuvoje, bet Amerikoje gimęs mūsų tautietis, kuris į šį darbą įdėda visą savo širdį ir negaili laiko bei pasišventimo.

Jokūbas Stukas, tada tik 16 metų amžiaus jaunuolis, šią programą pradėjo 1941 m. rugpiūčio 2 d. per New Yorko WBNX stotį. Netrukus jis suorganizavo rėmėjų būrelį ir chorą, kurį pavadino "Lietuvos Garsų" vardu.

1943 m., Stukui įstojus savanoriu į JAV kariuomenę, programai vadovavo Stasys ir Ona Pociiai. Grįžus iš kariuomenės, jis programą pradėjo perduoti per WEVD stotį ir tada suorganizavo "Rūtos" moterų chorą, o vėliau "Rūtos" tautinių šokių grupę, kuri sėkmingai rodėsi ne tik New Yorko bei apylinkių lietuvių, bet ir amerikiečių tarpe.

tai bus ilgam ilgam laikui. Kartais išėjimai tampa atėjimais.

Saulius Šimoliūnas

B. GAIDŽIŪNO PRIERAŠAS

Kažkaip susidėstė, kad ir Baisogalos pradžios mokykloje, ir vėliau Kėdainių gimnazijos pirmose klasėse, turėjau gerus lietuvių kalbos mokytojus.

Pradžios mokykloje mokė a.a. Vladas Kulpavičius – Kulpa, neseniai miręs Floridoje, sulaukęs 95 metų.

Prieš metus Detroito mieste Stasė Januškevičiūtė – Šimoliūnienė, mane lietuvių kalbos mokiusi pirmose gimnazijos klasėse. Buvo sulaukusi 90 metų.

Gerau atsimenu, nes ji jauna, graži mokytoja, mane, pilną visokių vaikiškų išdaigų, pradėjo mokyti 1923 metais. Mes, vaikai, kaip paprastai būdavo, išsiskirianties mokytojams duodavom savo vardus. Ją vadindavom, "gražia panele". Ir ta graži panelė, man vieną kartą atskaitė tokį pamokslą: Mažiau išdikauk, o daugiau skaityk knygų. Pasinerk į gerų knygų įvykius. Daug ką sužinosi. Pabūsi ir savam ir svetimuose kraštuose.

Pradžioje tai atrodė pamokslu iš mokytojų kambario. Bet tas pamokslas ir suintrigavo. Pradėjau. Ir to pradėjimo dar iki šiol nebaigiu.

Džiaugiuos, kad tai įvyko vaikystėje. Pradėjau ne tik skaityti, bet vėliau ir šį bei tą rašyti. Be to užsiėmimo, kada likau vienas, būtų sunkiau ir gyventi. Todėl visad atsimenu kas mokė ir kas į gyvenimą vedė.

1950 m. "Rūtos" radijo moterų choras tapo mišriu radijo ansambliu, kuriam iš eilės vadovavo muz. L. Stukas, J. Stankūnas, A. Kačanauskas. Radijo programose talkino J. Valaitis, akt. Vitalis Žukauskas, I. Vėblaitienė ir kt.

Per tuos 50 metų ne kartą keitėsi radijo stotys iš kurių "Lietuvos Atsiminimų" programa buvo transliuojama. Šiuo metu ji perduodama iš Seton Hall un-to stoties sekmadieniais nuo 2 iki 3 val. p.p. Iš tos pačios stoties (irgi sekmadieniais) duoda programa anglų kalba, kuri vadinasi "Music of Lithuania" vardu. Jai irgi vadovauja tas pats dr. Jokūbas Stukas.

Čia neturime noro duoti pilną dr. Jokūbo Stuko "Lietuvos Atsiminimų" radijo programos istoriją. Tą, manau, padarys kiti žmonės, kurie artimai su vedėju bendravo, kartu dirbo. Šių eilučių autoriui, gyvenant tolokai nuo New Yorko ir New Jersey valstijų nebuvo daug progų iš arti bendradarbiauti su dr. Stuku nė dažniau tą programą klausyti (tik lankantis New Yorke ar kai kuriais atvejais, gavus tų programų įrašus,) buvo gali mybė ją išgirsti.

Čia norėtusi akcentuoti programos vedėjo dr. Jokūbo Stuko didelį pasišventimą bei pasiryžimą lietuvių radijo dirvonuose. Nežiūrint, kad jis gimęs Amerikoje (1924 m. Newarke, N.J.), dr. Stukas taip gerai naudoja lietuvių kalbą, kad negalėtumei pasakyti, kad jo gimtinė nėra Lietuva. Taip pat ir jo sugebėjimai radijo programų vedime nėra ciliniai: jo "Lietuvos Atsiminimai" vieni iš geriausiųjų visoje Amerikoje. Beje, dr. Stuką matome dauge-

lyje įvairių lietuviškų organizacijų – kai kuriose iš jų jis vienas iš pagrindinių žmonių. Sunku būtų buvę įsivaizduoti Lietuvos Vyčių organizacija be Jokūbo. Jį matėme ar matome Vlike, Alte ir kitur. Jis ėjo visur, kur buvo kviečiamas, kur tik jautė pareigą bei reikalą atiduoti duoklę savo tėvų žemės naudai. Tai didelis Lietuvos patrijotas pilna ta žodžio prasme. Nedaug nuo Jokūbo atsiliko jo žmona, irgi aktyvi veikėja, Loreta Kaselytė.

Apie dr. Jokūbą Stuką būtų galima puslapių puslapius primarginti: tokia plati buvo ir yra jo veikla. Tačiau šia proga gal dar dėmesį nukreipkime į "Lietuvos Atsiminimų" programos 50 metų minėjimą, kuris įvyks gegužės 19 d. Tą dieną bus iškilmingos pamaldos Sopolingosios Dievo Motinos parap. bažnyčioje, Kearney, N.J. Po mišių, Lietuvių Katalikų Centro salėje (irgi Kearney, N.J.) bus šaunus minėjimo banketas. Čia meninė dalį išpildys menininkai iš Lietuvos – dainininkai ir instrumentalistai.

Pabaigai noriu duoti kelis sakinius iš Jokūbo Stuko "credo", paskelbto sukaktuviniame leidinyje 1986 m., kada buvo minima "Lietuvos Atsiminimų" 45 metų sukaktis. Dr. Stukas rašė:

"Išgirdęs minint Lietuvos vardą ar jį perskaitęs spaudoje, susižavėdavau sielos gėlmėse dar vaikas būdamas. O gerasis Dieve, kaip galiu Tau atsidėkoti už tai, kad turiu garbę vadintis lietuviu?"

O man, Lietuva, tu esi saulelė motinė. Nuo pat jaunystės tu esi mano laimės spindulys. Tu visų mano darbų tikslas. Tu... tu... esi man viskas."

Lietuvos Atsiminimų radijo programos vedėjas Dr. Jokūbas Stukas

UŽ GIMTĄ PALAUKE

Antanas Paulavičius

(Antras tęsinys)

„Nepakenks“, — sako Tigras. „Aš nepageidauju, kad kas pašalinis mane matytų. Būna išdavysčių. Aš civiliai veikiu. Todėl mano veikla gali greitai baigtis. Nepageidaučiau, kad taip įvyktų“. Pažiūrėjo į visus žvarbiu žvilgsniu. „Atrodo, rimti vyrai“, — pasakė ir išsiėmė knygtę, užrašė, kokioje vietoje mūsų stovykla, kiek žmonių, kokius ginklus turime. Surašė ir sako: „Kodėl aš šitą darau? Laikas jau atėjo“. Ir pasisakė savo slapyvardę: Vygandas, buvęs Lietuvos kariuomenės karininkas. „Būkit pasiruošę, tuoj reikės veikti. O tada nebus kada organizuotis. Štabe esame viską numatę. O ką jūs darytute, sakysim, jei prasidėtų žmonių vežimas į Sibirą?“ „Užstotume kelius, blokuotume“, — sakomė savo nuomonę. „Taip, ir mūsų taip numatyta. Imtis diversijų, kad mūsų brolių neišvežtų. Aš dar turiu kitų reikalų. Sulauksiu vakaro, kad saugiau galėčiau grįžti“, — pasakė ir nužingsniavo su ryšininkais. Grįždami į savo stovyklą, mes sumanėm užėti pas ūkininką pieno atsigerti. Aš pasilikau lauke saugoti, o tie užėjo į trobą. Žiūriu — atvažiuoja dviratininkas. Prisiartina — Vygandas. Atpažinau. Jis lyg susimėtė, nes turėjo būti jau išvažiavęs. „Dar turėjau savų reikalų“, — suburbėjo. Po kelių dienų Vygandas apsilankė ir Lapės kuopoje. Ir mes kaip tik tenai papuolėm, nes ten vyko nemažas suėjimas: atžingsniavo vyrai iš anos Šešupės pusės, iš Pilviškių. Apie penkiasdešimt žmonių. Susėdę prie laužo, visi klausėsi Vygando išvedžiojimų: „Reikia laikytis tvirtai, neišduoti kovos draugų, jei kartais pasitaikytų atsidurti saugume“. Grįžome naktį į savo stovyklą. Mūsų sargybiniai sutiko nepažįstamą žmogų. Tyčia jį užkalbino rusiškai. Jis mažai graibosi, ne viską supranta. Tada sargybiniai apsimetė, kad jie esą stribai iš Lekėčių. Apsidžiaugę nepažįstamasis ir sako: „Vyrai, NKVD kariuomenė ruošiasi puliti šį mišką. Tuoj jis bus švarus kaip stiklinė“. Mūsų šikiai bemat užlaužė jam rankas ir atvedė pas mus. Nenori kalbėti niekšelis, tik kramto lūpas ir paprašo užrūkyti. Paskui pasisakė, kad jį pasiuntęs kažkoks vyras, slapyvardė Karalius. Nutarėm, kad tą šnipelį nuvesim į štabą. O štabas yra prie Lapės kuopos. Tik nuvedėm, švintant grįžtame ir išgirstam šaudymą: užpulta Lapės kuopa. Sako, daug kariuomenės buvo iš Griškabūdžio, Jankų. Šnipas ir kalbėjo apie šį puolimą. Bet svarbiausia, kad kuopą rusams nurodė Vygandas, nes partizanai matė jį besisukinėjantį tarp kareivių. Likvidavo mūsų vyrai šnipą ir su dideliais nuostoliais pasitraukė.

— Tai matote, kiek niekšų ir išdavikų pasitaiko ir tarp lietuvių, — pasakė Juozas Armonaitis, lyg norėdamas paklausti, kur slypi niekšybės paslaptis.

— Kokia valdžia bebūtų, o išdavikų visvien atsiranda. Dar papasakosiu apie vieną tokį, gal patį didžiausią niekšą.

1946 metais vyko labai svarbi partizanų konferencija. Susirinko miške tarp Pilviškių ir Jankų netoli Višakio keli kovotojų būriai. Atvyko „Tauro“ apygardos štabo viršininkas Jonas Mykolas, dalyvavo kiti vadai. Ten buvo paskelbtas įsakymas, kad reikia gyvą ar mirusį surasti Vygandą, kurio tikroji pavardė Pocevičius. O vardas — berods, Jonas. Paskui kalbėjo toks elegantiškas vyras, atvykęs iš Kauno ar Vilniaus. Jis nusivilkė kaimiškus kailinius, pasidėjo ant kelmo ir pradėjo skaityti paskaitą apie tarptautinę padėtį, apie partizanų reikalus. Įsiminė jo žodžiai: „Vyrai, laikykitės! Iš Amerikos gavom žinių, kad ateinančią vasarą bus didelė perkūnija ir smarkiai spies bitės. Patys suprasite, apie ką kalbama...“ Po gražios paskaitos jis vėl apsilvilkė kailinius (sako, kad kiekvienas išdavikas savo aprangą turėjo išsiskirti iš kitų, kad susišaudymo metu negautų kulkos). Aš pasisiūliau jį palydėti. „Nereikia, — pasakė, — aš turiu dokumentus, prie manęs niekas neprisikabins. Pernakvosiu čia netoliese, o rytą į traukinį ir išvažiuoju“. Išėjo kailiniuotasis paskaitininkas. Tik vėliau paaiškėjo, kad tai buvo judų judas Markulis, — baigė savo ilgą pasakojimą Armonaitis. Pavargo besėdėdamas. Pajudino kojos protezą, atsistojo, ir šūktelėjo žmonai:

— Kaip tie vėdarai? Išalkom.

— Jau nešu, — atsiliepė iš virtuvės moteriškas balsas. Nuėjau į virtuvę padėti, nes lėkščių nešimas jiems, bekojams invalidams, — nelengvas darbas. Vėdarai jau garuoja ant stalo. Matau, kad šeimnininkas nori kažką dar padėti ant stalo, bet nedrįsta.

— Kažin kad taip po taurelę? Po nedidelę? Tiktų prie vėdarų?

Ir pastatė, ir pripylė, ir išgėrėm. Paskui Armonaičio kalba pasidarė laisvesnė, mintys iš praeities byrėjo gražiausiais žodžiais, kuriuos vos spėjau gaudyti.

Po Lapės kuopos likvidavimo labai padaugejo pavojų. Nebegalima iš miško išlįsti. Kur tik išlėndi į palaukė, visur girdi šunų skalijimą, žmonių klegesį — svetimi žmonės vaikšto po sodybas. O gandų gandelį visokiausių! Ten, sako, vokiečių būriai pasirodė ir nori su partizanaus susijungti. O kiti kalba, kad tai žydai, apsirengę vokiškais rūbais, vaikšto po žmones, gargaluoja savo kalba. Jie plėšikauja partizanų vardu, kad visus nuteiktų prieš miškinius. Mums tada buvo duotas įsakymas veikti smulkiais grupėmis. Taip lengviau ir prasimaitinti, ir slapstyti. Dieną grupelėmis laikomės kas akšnynuose, kas rugiuose. Naktį pasiprašom valgyti ir į kišenę įsikišam.

Bet štai nuo Prūsijos užplūdo enkavedistų banga, vedama stribų, ir ėmė kirsti sodybas. Visur ieškojo vyrų. Vos

FILMŲ ŽVAIGŽDĖ ANN JULLIAN – JÜRATĖ NAUSĖDAITĖ LIETUVIŲ MUZIKOS IR DAINŲ ŠVENTĖJE

Jurgis Janušaitis

Lietuviškosios išeivijos kultūrinio gyvenimo gyvas tingumo liūdininkai – Lietuvių Muzikos šventė su kelio lika gerų kultūrinių renginių čia pat. Spauda jau plačiai aptarė šios šventės prasmę ir reikšmę, įvertinome Lietuvių Muzikos Šventės komitetų, komisijų darbus, JAV ir Kanados LB ryžtą tokią didingą šventę suruošti.

Neabejojama, kad Lietuvių Muzikos Šventėje vienu iš didžiausių ir įspūdingiausių renginiu laikome Septintąją Dainų šventę, kuri įvyks gegužės mėn. 26 d. Chicagoje, Illinois Universiteto pavilijone, 1150 West Harrison Str.

Dainų šventės komitetas informuoja, kad šventėje dalyvaus 22 chorai. Vien iš Kanados jų bus septyni. Da

nių šokių šokėjai ir visa šventės ansamblis su orkestru sudarys apie 1300 dalyvių.

Gražus dalyvių skaičius, chorai ir tautinių šokių šokėjai liudija, kad dar išeivijos kultūrinis gyvenimas gana gyvas. Tad išeivijos lietuviai turime su dėkingumu, pagarba ir meile jiems atsidėkoti ir šventėje gausiai dalyvauti. Mename, kad pirmose Dainų šventėse sulėkdavo iki 10.000 žmonių, o kaip bus šiais metais? Stenkimės. Juk dar vien Chicagoje priskaitome iki šimto tūkstančių lietuvių. Salėje, sakoma, vietų yra 7000. Užpildykime jas.

Viena iš šventės atrakcijų, be abejo, bus šventės programos vadovė, filmų žvaigždė, aktorė, šauni Lietuvaite Ann JILLIAN.

spėjome mes trise įlįsti į rugių lauką. Brydę gerai užmaskavome, kad nebūtų įtarimo. Su šunimis ieško, šokdina žmones, virkdo. Bėgo į pamiškę Antanas Kasiulaitis, pamatęs rusus, nušovė jį. Kitą nupylė pasiviję galulaukėje. Ir už ką? Pasakyk tu, žmogau! Kas dedasi mūsų Lietuvėlėj! Ar tai Dievo ranka žmonėms už jų nuodėmes, ar šėtono kerštas!?

O provokatorių nemažėjo. Sako, prie Šešupės Gražiškių kaime pasirodė kažkoks žmogus. Vaizduoja klierikas esąs. Renka auksą, sako pamokslus per laidotuves. Paaiškėjo, kad tai provokatorius — sukišo daug žmonių ir dingo. Dabar jis Vilniuje, turi aukštą postą. Gaila, kad jo pavardę užmiršau.

Artėjant žiemai, mes su Sauliumi Domijonaičiu likom dviese. Mūsų trečiasis draugas kitur prisiglaudė. Abu įsirengėm gerą slėptuvę. Palaikėm ryšius su kitais vyrais, ir jie žinojo mūsų bunkerį. Ateina kartą į bunkerį keli vyrai ir sako: „Kelkitės, reikia Stadinską likviduoti!“ O Stadinsko sodyba buvo tikras stribynas. Jo du sūnūs stribai, iš Barzdų enkavedistai dažnai ten maišosi. Jie neduoda ramybės nei mums, nei žmonėms, jie ir enkavedistus vedžioja po sodybas ir žmones įskundinėja. O žiema artinasi, pavojai didėja. Reikia likviduoti, nes žodiniai įspėjimai nieko gero nedavė. Apsupom namus. Jie pradėjo iš vidaus atsisiaudyti. Tada Žalvaris įsakė: „Atsitraukti!“

— Koks Žalvaris? — paklausiau.

— Dar jums nepasakojau, — aiškina jis man, — kad tuo laiku iš „Geležinio Vilko“ rinktinės buvo atėjęs labai šaunus vyras, slapyvardė Žalvaris, kad mus suorganizuotų. Davė mums visiems vardus, liepė laikytis drausmės. Ypač įspėjo, kad negirtuokliautume. Kai užėini kur nors pas ūkininką ir kai tas, iš baimės ar šiaip norėdamas pabendrauti, pastato pusbonkį, tai Žalvaris: „Šnapsu neatsipirksi, jei turi nuodėmių; nenugirdysi mūsų“. Nė lašo neišgeria ir mums nelėidžia prie stiklinės prisiliesti...

Tai gi vadas Žalvaris liepė atsitraukti. Atsitraukėm, išsidėstėm aplink namą. Įsakė: „Ugnis!“ Namas pavirto tikru rėčiu. Nuėjom sau. O pasirodo, kad pas Stadinską būta kito stribo, kuris ištiško nuo mūsų ugnies. O pats Stadinskas suspėjo įlįsti į slėptuvę, kurią turėjo po grindimis. Kitą dieną jis išbėgo į Barzdus ir daugiau čia nebesirodė.

Tose apylinkėse, kur mes laikėmės, pasirodė įtartina moteris. Ji ateina iš Barzdų, iš to stribyno, vaikštinėja po žmones, elgetauja, šniukštinėja nuo vienos sodybos prie kitos. Ir mums dar štai taip išmetinėja: „Ko jūs čia vaikštotė, ką jūs gero duodate?“ „O stribai geresni?“ — klausiamo jos. Mūsų buvo tuokart trys grupės, vadovavo, kaip sakiau, Žalvaris. Numatėm savo planus: trauksim į Jankų pusę. Ir nepastebėjom, kad ta moteris dingo. Pasirodo, ji nubėgo pranešti stribams, kad banditai eis link Jankų. Mes nieko neįtariame. Vieni valo ginklus, kiti snaudžia, tretieina sargybą. Mat buvo užgavėnės. Todėl pavalgėme blynų, pasišnekučiavome, pasidalijome prisiminimais. Vienas mūsų šikis, kuris ant stogo ėjo sargybą, per žiūroną pastebėjo, kad į mūsų pusę nuo Barzdų traukia stribų vora. Žalvaris mums įsakė pasiruošti ir kovinėj parengty išeiti į lauką. Jis nubėgo, pranešė ir kitiems vyrams, kurie buvo apsisistoję kitame ūkyje. Išeiname visi vilnimi, užimame tinkamas pozicijas. Stribų vora artėja prie mūsų. Jų apie dvidešimt vyrų.

(Bus daugiau)

Ją išeivija gerai pažįsta, nes ji išeivijos lietuvių augintinė. Gimė Bostone. Jau būdama 6 metų puikiai deklamavo ir lituanistinėse mokyklose pati viena atlikdavo geras menines programas. O kai su tėveliais persikėlė į Los Angeles, tada gero prisiminimo dėka atsivėrė galimybės ir į filmų pasaulį, į Hollywood'ą.

Ir taip su juo nebesiskyrė, bet kopė į aukštumas. Daugelyje filmų vaidindama pagrindinius vaidmenis, dalyvaudama su žymiausiais filmų aktoriais.

Neįvardinsime jos vaidmenų, sukurtų daugelyje filmų, nes skaitytojai apie tai žino. Tai būtų ilgas sąrašas. O mums svarbiausia kad ji, savo laikysena atskleidžia ir nuostabiai gražų lietuvišką pasaulį. Ji didžiuojasi ir visur pabrėžia esanti lietuvaitė, lietuvių tautos dukra. Filmuose net įpina ir lietuviškosios minties sakinių. Ji kviečiama ne atsisako dalyvauti didesniuose lietuvių renginiuose.

Nepaprastai miela, maloni, nuoširdi. Pokalbiuose atvira, nevengianti papasakoti ir savus išgyvenimus. Šią mielą filmų žvaigždę 1990 m. vasarą teko sutikti Venturoje, mūsų šeimos šventėje. O kiek tada ji papasakojo iš savo karjeros gražių prisiminimų ir labai dėkingai vertino savo tėvelių, ypač motinos pastangas ją išleisti į filmų pasaulį, kuriuo ji nuo pat vaikystės labai domėjosi.

Ann Jillian, Dainų Šventės Komitetui pakvietus, neatsisakė, bet kvietimą priėmė šiltai ir dėkingai. Ji atvyksta į Muzikos šventę ir bus Dainų šventės programos vadovė, o taip pat, jei sąlygos leis, dalyvaus ir kituose renginiuose.

Jos dalyvavimas sulauks didelio dėmesio ir iš Chicagos didžiosios spaudos bei televizijos. Tik reikia tinkamai pasiruošti.

Didžiūokimės Ann Jillian atsiekimais ir laimėjimais, nes tai praėjusiais metais įvertino "Good Housekeeping", plačiai skaitomas žurnalas, atlikęs skaitytojų apklausinėjimą. Aktorę Ann Jillian įrašė į žymiausiųjų metų asmenų sąrašą, kuriame buvo tokie žymūs žmonės, kaip Barbora Bush, Margaret Thatcher, Motina Teresė, Ronald Reagan, Leck Walensą ir kit.

ALT S-GOS SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

DAYTONA BEACH, FLORIDA

Šių metų balandžio mėn. 18 d. Prince of Peace parapijos saėje įvyko Daytona Beach ir apylinkių ALT S-gos skyriaus metinis narių susirinkimas. Šį sykį jis nebuvo gausus, dalyvavo 18 skyriaus aktyvių narių. Priežastis – gal sveikatos negalavimai.

Susirinkimui pirmininkavo valdybos pirmininkas Vytautas Abraitis, sekretoriaus valdybos sekretorius Kostas Žolynas.

Susirinkime valdybos pirmininkas ir nariai padarė praėjusių metų veiklos pranešimus.

Pirmininkas Abraitis, pasveikinęs susirinkusius, paprašė tylos minute pagerbti tik mirusį Tautinės Sąjungos garbės narį, rašytoją, poetą, dramaturgą, Lietuvos kariuomenės kūrėją savanorį, žurnalistą, Lietuvos operos solistą, taurų tėvynės sūnų a.a. STASĮ SANTVARA.

Pirmininkas pažymėjo, kad skyrius savo veikla kalnų nenuvertė, tačiau esamoje sąlygos nuoširdžiai ir gerai dirbta.

Skyriui ALT S-gos Seime, Bostone, atstovavo pats pirmininkas ir Stella Abraitienė, o Jurgis Janušaitis po seimo Dirvoje išsamiai aprašė seimo eigą. Suruoštas tautos šventės, Dirvos deimantinės sukakties minėjimas ir ta proga Dirvai paremti vykdytas sėkmingas vėjus. Minėjimuose dalyvavo ir labai įdomią kalbą pasakė svečias iš Los Ange-

les publicistas, rašytojas Bronys Raila ir viešnia, Dirvos Deimantinio jubiliejaus centrinio komiteto pirmininkė Irena Kriaučiūnienė iš Chicago, aptarusi spaudos ir Dirvos nueitą kelią.

Skyriaus nariai taip pat aktyviai reiškiasi Klubo, LB, BALFo veikloje.

Pirmininko pranešimą trumpai papildė valdybos nariai – vicepirm. Šarauskienė, Jurgis Janušaitis ir sekretorius Kostas Žolynas. Išsamų izdo pranešimą padarė izdininkas Pranas Damijonaitis.

Kontrolės komisijos aktą perskaitė Vacys Dzenkauskas, pažymėdamas, kad skyriaus kasa ir atskaitomybė vedama tvarkingai.

Iš izdo buvo paremtas Seimas, skyrius įstojo nariu į Lietuvių Fondą, skirta Dirvai paremti stambesnė auka ir t.t.

Susirinkimas po trumpų pasisakymų visus valdybos ir kontrolės komisijos pranešimus vienbalsiai priėmė.

Buvo renkama ir nauja skyriaus valdyba sekančioms metams. Kaip jau įprasta, ir mūsų skyriaus valdyba pareiškė atsistatydinti, nebeįsiremti kandidatuoti. Ir čia prasidėjo "derybos", siūlymai ir net buvo iškelta mintis, jeigu niekas nebekandidatuoja, tad ar beegzistuos skyrius.

Žinoma liūdna gaida, o juk skyrius, kaip matėme vistiek darbėlių atlieka. Tada pirmininkas Abraitis pareiškė sutinkąs įeiti tik į val-

Daina choro dalyviai. Aštunta iš kairės vadovė muz. J. Manomaitienė, o pirmas iš dešinės akompaniatorius muz. S Stukas

MŪSŲ CHORAS – MŪSŲ PASIDIDŽIAVIMAS

JUNO BEACH, FLORIDA

Š. m. kovo 22 d. Dainos choras, kuriam priklauso Palm Beach ir iš tolimesnių apylinkių lietuviškos dainos mėgėjai, suruošė sukaktyvinių koncertą. Jį pradėjo choro pirm. V. Šalčiūno šventinė kalba.

Pirmoje dalyje mišrus choras padainavo septynias dainas, o moterų choras vieną. Antroje dalyje choristė D. Augūnienė atliko literatūrinę dalį paskaitydama iš Lietuvos rašytojų kūrybos.

Solistė O. Šalčiūnienė padainavo dvi dainas ir vyrų kvartetas (J. Miškinis, V. Šalčiūnas, M. Sodonis ir V. Staknys) dvi dainas, o miš-

rus choras keturias ir publikai pageidaujant penktą.

Chorui akomponavo muz. L Stukas. Choras įkurtas prieš septynerius metus kaip moterų vienetas o prieš

penkeris metus tapo mišriu choru. Per tą laiką yra padarę didelę pažangą ir šiuo metu baigia ruošti dainų repertuarą ateinančiai muzikos šventei Chicagoje. Choru nuo pat įsikūrimo vadovauja muz. J. Manomaitienė.

J. G.

LIETUVAITĖ CHIROPRAKTIKĖ LOS ANGELES MIESTE

Dr. Viktorija A. Joga

1991 gegužės 7 d. chiropraktikos daktarė Viktorija A. Joga atidaro savo privačios praktikos kabinetą Santa Monica, CA.

Dr. Viktorija A. Joga baigė summa cum laude Palmer College of Chiropractic, Davenport, Iowa. Tai seniausia chiropraktikos mokykla JAV. Viktorija studijuodama buvo pilnalaikė tos mokyklos dėstytoja X-ray departamente.

Dr. Viktorija įsigijo BA laipsnį Bio-Physics srityje Wittenbergo universitete, Springfield, OH. Toliau tęsė studijas Harvard Medical School Radiation terapijos srityje.

Lietuviškame gyvenime dr. Viktorija baigė 12 metų lituanistinę mokyklą, dalyvavo jaunimo organizacijoje. Lietuvių Fondo narė.

1988 metais baigusi Palmer College du metus sėkmingai vertėsi privačia praktika Connecticut valstijoje.

1990 metais, iš pirmo karto, išlaikiusi Californijos valstijos egzaminus, gavo teisę dirbti ir verstis privačia praktika Californijoje. Nuo 1991 metų pradžios yra asistentė profesorė Los Angeles College of Chiropractic, Whittier, CA.

Dr. Viktorija A. Joga ir jos vyras architektas Donatas Empakeris gyvena Santa Monica, CA. Abu yra aktyvūs lietuviškoje kultūrinėje veikloje.

Dr. Viktorijos gydymo kabineto adresas: 2730 Wilshire Blvd., Suite 230, Santa Monica, CA. Telef. (213) 829-9393. Valandos pagal susitarimą.

KAUNAS MEDICAL ACADEMY & NORTHEASTERN UNIVERSITY

offers its

CONTINUING EDUCATION SEMINAR IN LITHUANIA FOR PHARMACISTS

15 Hours Credit for Continuing Pharmaceutical Education
JUNE 9-17

Pharmacists, their families, relatives and friends are invited to participate. There will be sightseeing programs in Kaunas, Druskininkai and Vilnius for non-seminar participants.

Tour price.....\$ 1,849.00 from Boston & New York
Continuing Pharmaceutical Education Fee
for Seminar Participants.....\$150.00

Seminar Faculty: Dr. Barry Bleidt, Professor of Pharmacy
Administration Xavier University, New Orleans, LA.

Algirdas J. Lukosevičius, R. Ph., Director of Medical
Research Medical Education Network, New York, NY.

Dr. Michael Montagne, Professor of Social Pharmacy
Northeastern University, Boston, MA.

Dr. Eduardas Tarasevičius, Dean of Pharmaceutical
Faculty Kaunas Medical Academy, Kaunas, Lithuania

For more information, please contact:

BALTIC TOURS
77 Oak St., Suite 4
Newton, MA 02164

Jurgis Rimtautas

MINNESOTOS LIETUVIŲ VEIKLA

Pirmas Minnesotos lietuvių grupės susirinkimas įvyko vasario 7 dieną, Hopkins City Hall. Susirinko net 40 suinteresuotų lietuvių, jų tarpe 2 jauni studentai atvykę iš Lietuvos per agriculture exchange programą ir latvių atstovas.

Susirinkusieji nutarė, kad nori reikštis politiniuose valstijos reikaluose, apsiimti kultūriniais uždaviniais, pasidalinti informacija apie Lietuvą ir ieškoti naujų narių.

Laikiną komitetą sudaro Tomas Baltutis, Birutė ir

damas eilėraščių. Sabina Markvaldaitė perskaitė nepriklausomybės aktą. Prof. Kęstutis Tautvydas trumpai apibūdino Lietuvos padėtį. Leonas Raudys perskaitė kovo 15 dieną aktą.

Toliau kalbėjo latvių ir estų grupių atstovai. Minėjimą baigė giedodami Lietuva brangi.

Po minėjimo visi atsivežė valgių ir visi smagiai praleido popietę dalindamiesi minėjimo išpūdžiais. Tą vakarą ir visos keturios Minneapolis / St. Paul televizijos ir kelios radio stotys

Minnesotos lietuviai Vasario 16-tąją švenčia ant kapitolio laiptų.

R. Vaičiaus nuotr.

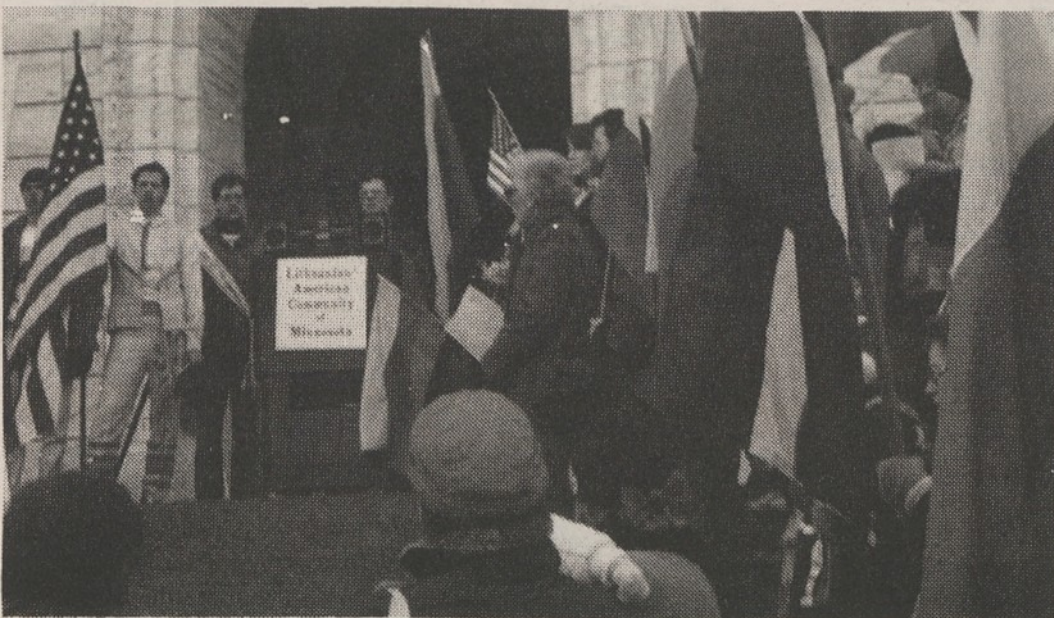
zenbergs, ir lietuviai Tomas Baltutis, Ričardas Vaičius ir Milda Arlauskienė. Posė-

delegacija įteikė senatoriui Wellstone LB paruoštą knygą – THE GIFT OF VILNIUS, adv. Povilo Žumbakio naujai išleistą knygą, Lietuvišką ženkliuką ir juostą. Už knygas senatorius dėkojo ir pažadėjo kartu su savo štabu jas perskaityti. Senatorius daugiausiai susijaudino gavęs juostą. Jis aiškino, kad jo tėvas buvo ukrainietis ir augant, jų namuose tautodailė buvo labai gerbiama.

Kiekviena Baltijos tautų grupė pristatė savo reikalus. Visus išklausęs, sen. Wellstone užjautė Pabaltijos kraštų reikalus, visur padėti paprašytas senatorius sutiko įstoti į Washingtono Senators Working Group on

Susirinkime grupė diskutavo susitikimą su senatoriu Paul Wellstone ir Vasario 16 dienos minėjimą. Toliau buvo paliesti nauji reikalai. Milda Arlauskienė supažindino dalyvius su Mercy Lift. Hotline ir Lietuvos pašto problema. Taip pat ji informavo apie latvių šokių vakarą ir dainų šventę Chicagoje.

Gintautas Naujokas pristatė šešis jaunos lietuvių – ūkininkystės studentus, dabar apgyvendintus įvairiuose Minnesotos ūkiuose. Jie dalyvauja sovietų – Minnesotos Mast programoje. Ta programa duoda progų sovietų ūkininkystės studentams susipažinti su Amerikos ūkininkyste.

Giedant Lietuvos himną prie mikrofono stovi Leonas Raudys, Kęstutis Tautvydas, ir Tomas Baltutis. R. Vaičiaus nuotr.

Kęstutis Tautvydas, Leonas ir Liana Raudžiai, Tomas Markvaldas, Marcia Hanson, Ričardas Vaičius ir Milda Arlauskienė. Buvo nutarta suruošti Vasario 16 dienos minėjimą. Šį susirinkimą sušaukė Leonas Raudys, Birutė Tautvydienė ir George Jace. Visi susirinkę buvo jiems dėkingi.

VASARIO 16 MINĖJIMAS ANT CAPITAL LAIPTŲ

Minnesotos lietuvių Vasario 16 dienos minėjimas įvyko šaltą Vasario 16 rytą ant State Capital laiptų. Susirinko virš 70 žmonių. Marcia Hanson pravedė himnus, o minėjimą atidarė Tomas Baltutis perskaitę-

davė raportą apie minėjimą. Sekmadienio St. Paul Pioneer Press laikraštis atspaudė didelę demonstracijos nuotrauką su trumpu minėjimo aprašymu.

POSĖDIS SU MINNESOTA US SENATORIUM PAUL WELLSTONE

Minnesotos naujai išrinktas senatorius Paul Wellstone sutiko susitikti su Minnesotos Baltijos kraštų atstovais. Posėdis įvyko kovo 3 d., senatoriaus Minnesotos įstaigoje.

Posėdyje dalyvavo estų atstovai: Jaan Kuuskvere ir Kalju Kubits, latvių atstovai Jon Barobs, Ivars Kvievans, Janis Robins ir Vivita Ro-

džiui buvo skirta dvi valandos.

Posėdžio metu Lietuvių

Baltijos kraštų atstovai po susitikimo su senatorium Paul Wellstone. Iš lietuvių nuotraukos yra Milda Arlauskienė, Tomas Baltutis ir Ričardas Vaičius. M. Vaičiaus nuotr.

Baltic Affairs, kuriam vadovauja sen. Alan Dixon iš Illinois. Taip pat senatorius Wellstone nori palaikyti glaudų ryšį su Minnesotos tautų atstovų grupe.

Už pozityvinius posėdžio rezultatus, Minnesotos Lietuvių grupė dėkoja JAV Lietuvių Bendruomenei ir Ethnic Community services už atsiųstas knygas, p.p. Kupcikevičiams už aukotą Juostą ir Washingtono Government affairs office vedėjai Astai Banionytei už pastaruoju laiku įteiktą informaciją.

KOVO MĖNESIO LIETUVIŲ SUSIRINKIMAS

Kovo 21 dieną, Hopkins City Hall įvyko antras Minnesotos lietuvių grupės susirinkimas. Susirinkimas pradėtas Lietuvos himnu.

Birutė Tautvydienė pristatė įvairius spaudos egzempliorius lietuvių ir anglų kalba lietuviškomis temomis.

University of Minnesota film society rodys Algimanto Puipos filmus balandžio 24 dieną. Lietuviai jam paruoš priėmimą universitete.

Birutė Tautvydienė apsiėmė vadovauti lietuvių parodai, įvykstančiam Festival of Nations. Tai International Institute of Minnesota renginys, balandžio 25-28 d.d., St. Paul civic center. Lietuvių parodos tema – Gedimino sapnas. Tam reikalui sudarytas komitetas. International institute of Minnesota nepaprastai džiaugėsi, kad lietuviai bus pirmą kartą atstovaujami 59-tajame festivalyje.

Ričardas Vaičius senatoriui Paul Wellstone įteikia lietuvišką juostą.

R. Vaičiaus nuotr.

BOSTONAS RŪPINASI POLITINIAIS, KULTŪRINIAIS IR RELIGINIAIS REIKALAIS

JAUNIMO POLITINIS SEMINARAS

Balandžio 11-14 d.d. Washingtono vyko Amerikos Lietuvių Jaunimo Sąjungos (JAV LJS) 5-asis metinis politinis seminaras ir suvažiavimas. Seminarą organizavo ir puikiai pravedė JAV LJS Washingtono, DC skyrius, org. komiteto pirm. P. Mickus. Dalyvavo daugiau nei 200 jaunuolių iš JAV valstijų bei kitų šalių – Kanados, Brazilijos ir Lietuvos.

Bostono jaunimą atstovavo Sigutė Šnipaitė, Regina Kulbytė, Elytė Kazlaitė, Audra ir Nida Veitaitės, Algis Veitas, Rytas Vebeliūnas, Irena Kveragaitė, Mary Knašas, Kristina Lukaitė-Sullivan, Rita Gyltė.

Seminaro metu išklausyti pranešimai apie Lietuvos konstituciją, politinę ir ekonominę padėtį, formuojantis naujiems santykiams Europoje. Lietuvos AT pirm. Vytauto Landsbergio žmona, Gražina Landsbergienė, pasveikino dalyvius Lietuvos jaunimo vardu. Buvo peržiūrėta vaizdajuostė su V. Landsbergio sveikinimu Amerikos lietuvių jaunimui.

Jaunieji dalyviai svarstė Lietuvos reikalus susitikimuose su Valstybės Departamento, Rūmų atstovais, aplankė senatorius ir kongresmenus. Pirmą kartą atvykusiems į Washingtoną buvo suruoštos ekskursijos po miesto įžymybes ir muziejus. Vakaraus jaunimui buvo progų drauge pasilinksinti, pašokti ir padainuoti, geriau vieniems su kitais susipažinti.

Seminarui pasibaigus, balandžio 13 d. įvyko JAV LJS metinis suvažiavimas, kurį pravedė Bostono Centro valdyba: Sigutė Šnipaitė,

tė, pirm., Regina Kulbytė, vicepirm., Audra Veitaitė, sekretorė (pavaduoja Rūtą Kalvaitytė, esančią š.m. Lietuvoje), Elytė Kazlaitė, Nida Veitaitė ir Linas Orentas – nariai.

Ta pati valdyba, kaip gerai dirbanti, perrinkta antrajai kadencijai iki sekančio suvažiavimo. Suvažiavime aptartas metinės veiklos, finansų klausimai, planai ateinančioms metams. Išklausytas pranešimas apie Pasaulio Lietuvių Kongreso rengimą, kuris bus Pietų Amerikoje gruodžio 18 d. 1991 m. – sausio 9 d. 1992 m. Jaunimo aktyvi politinė veikla yra džiuginantis reiškinys išeivijoje, liudijantis apie jaunų žmonių politinį subrendimą ir sąmoningumą.

KULTŪRINĖ POPIETĖ SU LIETUVOS REŽISIERIUMI JONU VAITKUM

Balandžio 14 d. Lietuvių Piliiečių Klubas salėje įvyko LTI kultūrinė popietė su žymiuoju Lietuvos dramos ir kino režisieriumi Jonu Vaitkum. Režisierių pristatė filmuotojas Romas Šležas.

Įdomaus pašnekesio formoje su Romu Šležu, Jonas Vaitkus dalinosi savo mintimis apie teatro kūrybos procesą, praėjusių darbų ir ateities planus, atsakinėjo į klausimus.

Paskutiniaisiais metais J. Vaitkus dėstė aktorinį meną Lietuvos Valstybinėje Konservatorijoje ir yra Lietuvos Nacionalinio Dramos Teatro vyriausiasis režisierius. Nuo š.m. sausio mėn. jis yra pakviestas vizituojančiu profesorium vienam semestru į Mozarto "Don Giovanni", kurias režisavo pagal savo scenarijus J. Vaitkus. Autorius ne tik išraiškingai ir sub-

tiliai interpretavo liaudies meno ir klasikinės muzikos kūrinius, pripildydamas juos simboliais ir fantazijos įvaizdžiais, bet ir pats komentavo tuos fragmentus, jų reikšmę kūrinio visumai.

Šia puikia dramos meno popiete tautodailės pirm. Saulė Šatienė užskleidė šių metų renginių ciklą ir pado vėjo abiems menininkams dailininko Leono Petravičiaus grafikos knygas. Renginyje baigėsi bendru pasivaišimu.

SO BOSTONO LIETUVIŲ PARAPIJOS METINIS SUSITIKIMAS

Balandžio 14 d. Sheraton Hotel Braintree banketų salėje įvyko Šv. Petro lietuvių parapijos metinis susitikimas, skirtas Šv. Petro bažnyčios atnaujinimui ir 90-ies metų sukakčiai paminėti. Susitikimui buvo sudarytas 14 asmenų org. komitetas, pirm. A. Kleponis, bilietus ir stalus organizavo E. Kleponienė.

Prie apskritų stalų gėlėmis ir kaspinais papuoštoje salėje susirinko 375 parapijiečiai pabendrauti ir kartu praleisti vakarą. Prie garbės stalo sėdėjo žymiausi So. Bostono lietuvių parapijos dvasininkai ir pasižymėję darbai asmenys: Šv. Petro parapijos klebonas kun. A. Kontautas, buvęs klebonas, kun. emeritus A. Baltrušiusas, Cambridge parapijos klebonas kun. S. Saulėnas, Lawrence parapijos klebonas kun. A. Janiūnas, dominikonas tėv. A. Jurgėlaitis iš Providence Kolegijos, pasijonistas tėv. K. Kasinskas, Norwood'o kun. emeritus A. Abračinskas, Šv. Petro parapijos mokyklos direktorė seselė Celestine Stakutis, seselė Kristine Kleponis, A. ir E. Kleponiai.

Prieš vakarienę kun. A. Baltrušiusas sukalbėjo invokaciją. Susitikimo dalyvius pasveikino valdžios atstovai: Bostono City Council – J. Kelly, Massachusetts Valstybės Rūmų – P. Gannon.

Parapijos klebonas, kun. A. Kontautas apžvelgė Šv. Petro bažnyčios pastatymo ir parapijos 90-ies metų istoriją, sveikino parapijiečius su bažnyčios garbingu jubiliejumi ir remonto užbaigimu. Balandžio 21 d. Šv. Petro bažnyčia bus atšventinta dalyvaudant vyskupui P. Baltakiui, kuris suteiks sutvirtinimo sakramentą.

Bažnyčios remontui išleista \$920,000, likusią dar neapmokėtą \$50,000 skolą numatoma surinkti iš aukų per ateinančius metus ir pardavus Lietuviškąją Koplyčią, esančią 7-th St. So. Bos-

Zigmas Žiupsnys, 41-jų Š. Amerikos liet. sporto žaidynių Varžybinio komiteto pirmininkas ir ŠALFASS Tinklinio komiteto vadovas su Chicagos "Neries" sporto klubo senu veikėju, fotografu Zigmą Degučiu (dešinėje). Ed. Sulaičio nuotr.

DU PROJEKTAI PADĖTI MOKSLUS EINANČIAM JAUNIMUI

Nida Žibutė Brinkienė

Praėjusieji metai lietuvių tautai atnešė daug džiaugsmo ir vilčių, kai kovo 11 buvo paskelbtas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimas, o paskui ir skausmo, kai Maskva, nepaisydama lietuvių tautos valios, uždėjo ekonominę blokadą ir vykdė fizine jėga paremtą tautos prievartavimą. Visa tai dar sunkiau turėjo pergyventi Lietuvos jaunimas, kuris dalyvavo kovo 11 viltinguose įvykiuose, bet kurio viltys šių metų pradžioje buvo traukiamos sovietų tankų ir sužlugusios ekonomijos. Gyvendami laisvėje, pabandykime įsijausti, kaip sunku Lietuvos jaunuoliui/ei išlaikyti balansą šioje chaotiškoje situacijoje.

Kartais nedaug reikia parodyti širdies, kad jauno žmogaus viltys būtų atstatytos, ir jo gyvenimo kelias pakryptų į geresnę pusę. Parodyti dėmesį ir padėti Lietuvos jaunimui noro skatinamas, poetas Bernardas Brazdžionis gegužės pradžioje vyksta Lietuvon ir ke liolikoje miestų susitiks su gimnazijų mokiniais, skaitys savo kūrybą, klausysis jų poezijos, kalbės litera-

tūrinėmis temomis. Lietuvos kultūros ir švietimo ministras Darius Kuolys entuziastiškai sutiko Brazdžionio literatūrinės kelionės idėją ir iniciatoriams rašo, kad "poeto Bernardo Brazdžionio kelionė per Lietuvos gimnazijas bus nuostabi šventė mūsų mokiniams."

Kartu su literatūros vakarais, susidariusi privačios iniciatyvos grupė Lietuvos gimnazijų naudai vykdys dar porą projektų. Vienas, – tai vyresniųjų klasių mokiniai bus aprūpinti žodine ir dokumentine informacija apie galimybes įstoti į Amerikos aukštąsias mokyklas ir gauti stipendijas. Antras projektas – tai konkurso keliu geriausių rezultatų anglų kalboje pasiekusiems abiturientams parūpinti šimto dolerių premijas.

Lietuvos švietimo vadovybė yra pasiryžusi vietoj rusų kalbos padaryti anglų kalbą pirmąja svetimąja kalba. Šį svarbų planą Lietuvos perėjimui į Vakarų kultūrą išeivija turėtų stipriai paremti.

Kaip bus pinigų telkimas ir premijų išmokėjimas ateityje vykdomas, bus nutarta vėliau, reikalą išsiaiškinus su Lietuvių Bendruomene, Lietuvių Fondu ir Lietuvos Kultūros ir švietimo ministerija. Šiuo kartu iniciatoriai kreipiasi į visuomenę, prašydami tapti 1991–jų metų savo pasirinktų Lietuvos miestų gimnazijų mecenatais.

Iniciatyvinės grupės atstovai, kurie kelias su poetu Bernardu Brazdžioniu, galės informuoti Kultūros ir švietimo ministeriją, kad tokių ir tokių miestų gimnazijoms (Nukelta į 10 psl.)

TRAVEL AGENTS INTERNATIONAL

Van Aken Center, 20320 Farnsleigh Road
Shaker Heights, Ohio 44122

Speciali ekskursija į Lietuvą

IV Pasaulio Lietuvių Sporto Šventė
Liepos 24 – Rugpj. 6 d.

Ekskursiją koordinuoja

Vytautas A. Staškus

991-3321 arba 486-2475

DOOR TO DOOR
PARCEL SERVICE TO

UKRAINE - LITHUANIA - LATVIA - ESTONIA
BYELORUSSIA - MOLDAVIA - CRIMEA
LENINGRAD, MOSCOW

All costs included

- Money
- Car sales
- Flower delivery

We send parcels with used and new clothing
minimum 5kg or 12lbs. NO MAXIMUM LIMIT.

Standard food parcels • regular and express

INTERPOSTMIR CO.
1055 Broadway, Buffalo, N.Y. 14212
Tel. (716) 894-9880

NUSKUBĖJUSIŲ PAVASARIO DIENŲ AIDAI NEW YORKE

RELIGINIS KONCERTAS

Šiais metais, metinis religinės muzikos koncertas Apreiškimo parapijos bažnyčioje, Brooklyne, N.Y., įvyko Verbų sekmadienį, kovo 24 d. Pastarąjį koncertą galima drąsiai priskirti kaip viena iš iškiliųjų. Koncerto metu, programą atliko viešnios, solistės iš Lietuvos Aldona Vilčinskaitė – Kisielienė, Asta Kriščiūnaitė ir pareiškimo parapijos bažnytinis, dar gana stiprus, choras. Chorui vadovauja muz. Gintarė Bukauskienė.

Solistės, atskirai ir abi kartu, giedojo ištraukas iš T. Dubois, J.S. Bach, G. Faure ir G. Rossini kantatų. Vargonų muzika lydėjo G. Bukauskienę.

Apreiškimo choras, šalia kitų giesmių, giedojo "Kyrie", "Sanctus", "Benedictus" ir "Agnus Dei" iš Fr. Schubert "Mass in G". Chorui dirigavo muz. G. Bukauskienė, o vargonų palydą buvo muz. Stėven Frank. Koncerto klausėsi pilna bažnyčia žmonių.

MIŠPARAI

Mišparai yra vakarinės liturginės pamaldos, kurios anksčiau Lietuvoje buvo neatskiriama sekmadienų ir šventadienių pamaldų dalis. Mišparų apeigose būna, lotyniškai, daugumoje gregori janišku giedojimu giedamos psalmės ir užbaigiama iškilmingu "Magnificat". Šios išpūdingos, mistinė nuotaką sudarančios pamaldos, Amerikoje nėra praktikuojamos. Kalbantis su čia viešiniu Klaipėdos Kristaus Karaliaus bažnyčios klebonu kun. Bernardu Talaišiu, jis sakė, kad Mišparai nebegiedami ir Lietuvoje.

Mišparai, kartą metuose, būna giedami per Apreiškimo parapijos bažnyčios metinę šventę. Šiais metais ta šventė buvo švenčiama balandžio 14 d.

Mišparų psalmės, mišriam chorui sukurtas komp. John Singerberg, giedojo Apreiškimo parapijos Bažnytinis choras. Choro vadovė – muz. Gintarė Bukauskienė.

Mišparų apeigomis vado vavo LKR Šalpos ir LIC vedėjas kun. Kazimieras Pugevičius. Į Mišparus buvo atsilankę ir vysk. Paulius Baltakis, OFM.

PAGERBTA IR PADĖKOTA

Lietuvai siekiant išsilaisvinti iš "Taikos apaštalo glėbio", mums reikia įsigyti kuo daugiausia asmenų, remiančių Lietuvos norą būti laisvai ir nepriklausomai. O tuos, kurie jau mums padeda, nedera užmiršti, bet rei-

kalinga jiems padėkoti, juos pagerbti ir parodyti, kad mes jų pastangas didžiai vertiname.

New Yorko valstijos senatorius Alfonse D'Amato yra vienas iš tokių, kuris nuoširdžiai, nedviprasmiškai ir neatlaidžiai, mūsų laisvės siekius remia. Už tas Senatoriaus pastangas, New Yorko lietuvių visuomenė, Vytauto Alksninio iniciatyva, Kultūros Židinyje, balandžio 14 d., Senatoriui Alfonse D'Amato surengė pagerbimą.

Jam pasirodžius salėje, kur buvo susirinkę virš 200 žmonių, sustojus, buvo sukeltos triukšmingos ovacijos. Senatorių sveikino Vytautas Alksnins, vysk. Paulius Baltakis (įteikė menišką Lietuvos pakelių koplytėlę), gen. konsulas Anicetas Simutis ir Tautos Fondo atstovas Algirdas Budreckas senatoriui įteikė 1000 dolerių čekį. Po to, neilgą kalbą pasakė ir pats sen. Alfonse D'Amato. Senatorius savo kalboje patikino, kad kol jis būsiąs gyvas, iš visų jėgų dirbsiųjų iki Lietuva gaus pilną nepriklausomybę! Daug kas iš dalyvavusių galėjo su Senatorium pasikalbėti ir nusifotografuoti.

RADIO LAISVĖS ŽIBURYS SIDABRINĖ SUKAKTIS

New Yorko lietuviškame gyvenime labai svarbią ir reikšmingą vietą užima lietuviškoji radio "Laisvės Žiburys" valanda. Ji girdima sekmadieniais nuo 9 iki 10 val. ryto.

Ši radio valanda su savo politine, kultūrine, visuomeninės veiklos apžvalga, lietuviška muzika ir religine mintimi, radio klausytojų yra didžiai vertinama. Laisvės Žiburiui nuo pat pirmųjų dienų, vadovauja Romas Kezys. Šie metai Laisvės Žiburiui yra sukaktuviniai. Jis susilaukė sidabrinio 25 metų jubiliejaus. Tas jubiliejus buvo paminėta ir atšvęsta dviejų dienų iškilmėmis.

Šeštadienį, balandžio 20 d., 7 val. vakare, Kultūros Židinyje, minėjimas buvo pradėtas iškiliu koncertu. Koncerto programą atliko LTM ansamblis iš Clevelando Čiurlionis. Šis garsus ansamblis New Yorke koncertuoja jau dešimtą kartą. Keturius kartus jį buvo iškvičius "Laisvės Žiburys". Čiurlionio ansamblis, kuriam vadovauja muz. Gediminas Purlys, atliko 22 lietuvių liaudies ir kitas dainas. Dauguma liaudies dainų buvo harmonizuotos Čiurlionio ansamblio įkūrė-

Panevėžio "Ekranu" tautinių šokių ir dainų ansamblio narė Danutė Tavjanskienė, šio pasižymėjusio meno vieneto pasirodymu metu Morton aukšt. Mokyklos salėje, Cicero, balandžio 13 d. vaišina svečius lietuviška rugine duona. Šis panevėziečių pasirodymas, kurį suorganizavo JAV LB Kultūros Taryba, Chicagoje susilaukė didelio pasisekimo.

jo ir ilgamečio vadovo Alfonso Mikulskio. Pertraukos metu Romas Kezys pasakė trumpą kalbą. Prisimindamas didžiuosius rėmėjus, jiems padėkojo.

Po koncerto buvo šauiniai pasiūlyta grojant Brolių Kezių orkestrui, kuriam vadovauja Vytautas Daugirdas ir skaniai pasivažiinta Eugenijos Kezienės paruoštomis vaisėmis. Šokėjams pavargus, Čiurlionis dar padainavo tris dainas.

Sekančią dieną sekmadienį, balandžio 21, Apreiškimo bažnyčioje buvo aukojamos padėkos Mišios dėkojant Aukščiausiam už sėkmingą LŽ veiklą. Mišias aukojė šeši kunigai. Pamokslą pasakė LŽ religinio žodžio tvarkytojas kun. Stasys Raila. Mišias, Už kenčiančią Lietuvą, sukurtas muz. Alfonso Mikulskio, giedojo Čiurlionio ansamblis. Vargonais grojo muz. Gediminas Purlys.

Po pamaldų, mažojoje parapijos salėje, vyko pobūvis ir atsisveikinimas su čiurlioniečiais. Čia buvo pasakyta keletas kalbų, čiurlioniečiams padėkota, linkėta geros sekmės ateities ir laimingos kelionės į namus.

Laisvės Žiburiui, atšventusiam sidabrinę savo veiklos sukaktį ir jo vedėjui Romui Keziui linkime, su tokiu pačiu uolumu darbuojantis, skleisti Lietuvos laisvės šviesą ir sulaukti augsinio jubiliejaus! p. paly

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai aukojame:

Veitas R., Milton	25.00
Griganavičius P., St. Pete.	5.00
Sakas G. Baltimore O.	25.00
Sabataitis G., Parma	25.00
Jonynas A. Detroit	5.00
Pavilionis A. Lemont	5.00
Kremeris O., La grange Pk.	25.00
Kirsonis A., Rancho Palos	25.00
Kuznickas, M., Santa Monica	10.00
Degeys D., St. Pete.	25.00
Staugaitis A. Canada	5.00
Velykis J., Cleveland	5.00
Beiga K., Chicago	10.00
Valiulis A., Los Angeles	50.00
Slapelis J., Euclid	5.00
Mažeika A., Marina Del Rey	25.00
Simoliūnas St., Detroit	15.00
Krajauskas L., St. Pete.	10.00
Muliolis A.P. Euclid	10.00
Janulaitis V. Oak Lawn	25.00
Ziedonis K., Wilby H.	5.00
Rimba A. Sterling Hts	5.00
Dirda P., Oak Lawn	25.00
Aglinas A., Chicago	5.00
Sederavičienė A., Omaha	15.00
Krisciukaitytis M., Avon	5.00
Vaišnys R., N. Haven	20.00
Sperauskas T., Glen Cove	10.00
Sčiuka S.V., Rochester	15.00
Cepulis A. Philadelphia	10.00
Avizonis G. Walnut Creek	20.00
Duncia J., Newark	16.00
Sonta J. Akron	25.00
Navickas I. Lemont	5.00
Grushnys A. Wichita	10.00
Valiukėnas M. Brockton	5.00

PIRKDAMI AR PARDUODAMI NAMUS FLORIDOJE

Ft. Lauderdale ir kitose Atlanto apylinkėse, kreipkitės pas EDMUNDĄ CAPĄ Century 21 - Choice Realty. Tel. (305) 943-0946 arba 1-800-462-3028.

1991 KELIONĖS Į LIETUVĄ

Nuo 7 iki 14 dienų Lietuvoje 19 įvairių maršrutų

Dauguma kelionių aplenkia Maskvą. Maršrutai įdomūs – Šiluvos Atlaidai, kelionė laivu Baltijos jūroje, Lietuva, Kopenhaga, Varšuva, Helsinkis

Smulkesnėms informacijoms ir lankstinukams, kreipkitės į

BALTIC TOURS

77 Oak St., Suite 4 Newton, MA 02164
Tel. 617-965-8080 Fax 617-332-7781

Bitėnas R. Bronxville	25.00
Sakalas R. Vero Beach	25.00
Karalius V. Baltimore	5.00
Aukštuolis V. Munster	15.00
Adomaitis D., Chicago	10.00
Reverentas B., Gulfport	5.00
Kasnickas S., Harbert	5.00
Meiliūnas M., Canada	20.00
Gruzdys M., Bay Village	5.00
Janukaitis V., Detroit	10.00
Jonynas A., Meriden	5.00
Kregždė J., Cincinnati	5.00
Pintsch A. W. Milford	10.00
Vilkas E., Valencia	5.00
Dautartas Z., Chesterland	20.00
Kronas E. Canada	10.00
Beržanskis J., Palm Coast	5.00

Visiems aukotojams.....
nuoširdžiai dėkojame

DU PROJEKTAI...

joms mecenatai yra ir kad jau ten gali skelbti konkursus.

Norintieji tapti mecenatais, prašomi 100 dolerių čekius išrašyti Lithuanian American Community, Inc. vardu ir įteikti iniciatyvinės grupės nariams: Žibutei Brinkienei, Reginai Gasparonienei, Dalilei Polikaitienei, Juozui Kojeliui arba Vytautui Šeštokiui.

Kurie šiam projektui prioritaria, prašomi paraginti savo pažįstamus, draugus ir gimes, gyvenančius kitose vietose, jungtis į mecenatų eiles. Konkursą laimėjusiam abiturientui, kartu su premija, bus įteikiamas dokumentas su mecenato ir gimnazijos direktoriaus, o gal ir pačio Kultūros ir švietimo ministro parašais.

Lietuvos gimnazijoms remti iniciatyvinės grupės pirmininkės adresas: Nida Brinkis-Alex, Esq. Law Offices of Alex & Brinkis 1500 West Covina Parkway West Covina, CA. 91790

VISI SIUNTINIAI Į LIETUVĄ siunčiami su pristatymu į namus papigintomis kainomis.

Rūbai, maistas, vaistai – KIEKIAI NERIBOJAMI, MUTTO NĖRA.

Savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS.

TRANSPAK, 2638 W 69th St. Chicago IL. 60629 312-436-7772

• **MŪSŲ SODYBA, Inc** atstovas V.A. Staškus lankėsi Lietuvoje nuo balandžio 1 iki 18. Kelionės tikslas susipažinti bei iširti tiesioginio investavimo ir bendrų įmonių steigimo galimybes žemės ūkyje. Viešnagės metu susitiko su Žemės ūkio ministro pavaduotoju A. Svidersku ir kitais ministerijos aukštais pareigūnais. Kauno rajono tarybos pirm. P. Mikelioniu ir jo štabo nariais, aplankė keliolika stambių ūkių, tarėsi su Veterinarijos ir Žemės ūkio akademijų rektorais prof. R. Karazija ir R. Urbonu, bei Ūkininkų sąjungos pirm. J. Ciulevičium. Aplankė žemdirbystės mokslinio tyrimo institutą Dotnuvoje bei Voke (prie Trakų), susitiko su Kauno miesto tarybos pirm. G. Puku.

Bendrų įmonių bei tiesioginių investavimų galimybės yra gan geros. Ypač, kad Lietuvos Respublikoje jau yra priimtas užsienio investicijų įstatymas. Mūsų Sodyba, Inc. yra užmezgusi ryšius bendros įmonės steigimui, ir be to, pasižadėjo talkinti Žemės ūkio akademijai suruošti ūkiui reikalingų padargų parodą, kurioje dalyvautų įvairios užsienio firmos. Prie šio projekto labai daug prisideda prof. R. Matulionis, Amerikos Lietuvių Profesionalų Asociacijos pirmininkas, Madison, Wisconsin.

Turizmo reikalais tartasi su Kauno miesto turizmo ir komercinio centro direktorium P. Kisieliu. Tartasi dėl specialių turistinių grupių iškviatimų, pilnu aprūpimu bei išvykų į įvairias vietas reikalui. Turistinis ir komercinis centras laukia ir ruošiasi kuo geriau priimti svečius iš Jungtinių Valstijų, ypatingai atvykstančius į IV-ją Pasaulio Lietuvių sporto šventę. Travel Agents International, kuria atstovauja V.A. Staškus, ruošia į šią šventę specialią ekskursiją, ir kviečia norinčius važiuoti kuo greičiau registruotis. Maldininkų kelionės reikalais susitiko su kun. A. Svarinsku dėl maršruto sudarymo bei reikalingų palydovų. Kun. A. Svarinskas siunčia širdingiausius sveikinimus visiems clevelandiečiams. Beje, maldininkų grupės ke-

lionė atidedama vėlesniam laikui.

Kaune taip pat susitiko ir su naujai besisteigiančių kelionių agentūrų atstovais. Įdomu, kad privačios agentūros taip pat siūlo labai gerus patarnavimus turistams.

Kauno ir Clevelando miestų seseriniams ryšiams užmegsti, miesto meras V. Adomonis ir tarybos pirm. G. Pukas įdavė V. Staškui laišką, adresuotą V. Brizgiui, LB-nės Clevelando skyriaus pirmininkui.

• **A.A. STASIO SANTVARO** draugai Clevelande, Jo atminimui yra užprašę atsisveikinimo mišias. Mišios bus laikomos Dievo Motinos parapijos bažnyčioje šį ketvirtadienį, 7 val. vakare.

Po mišių, prie kavos puodo, apie velionį kalbės kun. Gediminas Kijauskas S.J. ir Balys Gaidžiūnas.

Visi kviečiami prisiminti tą, kuris dažnai mus lankė ir kurio jau nebėra.

VISI SIUNTINIAI Į LIETUVĄ siunčiami su pristatymu į namus papigintomis kainomis.

Rūbai, maistas, vaistai – **KIEKIAI NERIBOJAMI, MUITO NĖRA.**

Savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS.

TRANSPAK,

2638 W 69th St. Chicago IL. 60629
312-436-7772

Dirva rūpinasi Jums duoti pačias pagrindines žinias kas šiuo metu dedasi Lietuvoje. Apie tai pasakyk ir savo kaimynui.

• **IŠNOMUOJAMA** dviejų miegamų apartamentas Eucid, Ohio. Tel. 481-4169.

Kauno miesto Tarybos pirmininkas G. Pukas (kairėje) ir V.A. Staškus, Sodyba Inc. pirmininkas, susitikę pasitarimui balandžio 12 d. Kaune

Tomas Beržinskas Šv. Jurgio šventėje duoda prityrusio skauto įžodį.

V. Bacevičiaus nuotr.

• **PILĖNŲ TUNTO SKAUTAI** ir jų svečiai atšventė Pasaulio skautų globėjo Šv. Jurgio šventę Dievo Motinos šventovėje. Kun. G. Kijauskas S.J. pasakė gražų pamokslą. Iškilmingoje sueigoje žodį tarė Pilėnų tuntininkas S.R. Belzinskas. Skautų įžodius davė P. Taraška, M. Laniauskas, M. Rukšėnas ir M. Tamošiūnas. Jauni skautukai pasipuošę geltonais kaklaraiščiais ir gėlytėmis. Tomas Beržinskas davė prityrusio skauto įžodį ir pasipuošę vyšninės spalvos kaklaraiščiu.

Buv. vyr. skn. t.n. Stefa Gedgaudienė pasveikino skautus ir skaites Šv. Jurgio dienos proga ir pakalbėjo apie šv. Jurgį Riterį.

Vykstantiems Į LIETUVĄ!

Kauno miesto centre, nebrangiai išnuomojamas gerai įrengtas trijų miegamųjų butas. Kaina – pagal susitarimą (pigiau, kaip viešbutyje). Smulk. inf. tel. (213) 394-2776, LA.

18-20

APARTMENT FOR RENT
LAKE SHORE –185 St. Area Large, modern, 1 bedroom apt. Appliances, air cond., new carpeting. Garage incl., Quiet bldg. No pets. Lease. \$325 Per Month.

Telf. 338-3205

Turite problemų su VCR arba TV bet kokia radijo garsinė technika – **taisau žema kaina!** Norite juos pakeisti naujais – konsultuojau techniniais klausimais.

KREIPKITĖS PAS NAPOLEONĄ

Kasdien nuo 8 iki 10 v. vakarais tel. 383-0971

TRAVEL AGENTS INTERNATIONAL

Van Aken Center, 20320 Farnsleigh Road
Shaker Heights, OHIO 44122

Atliekame visus pavienių bei grupinių kelionių patarnavimus
LĖKTUVAIS • LAIVAIS • TRAUKINIAIS

Padedam planuoti atostogų keliones

LIETUVA: Parūpinam geriausiomis sąlygomis lėktuvo bilietus ir padedam sutvarkyti visus kitus kelionės reikalavimus

Greitas ir profesinis patarnavimas

Skambinkite Rita Staškutei -991-3321

Taupa

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street

Cleveland, Ohio 44119

(216) 481-6677

Įsikūręs Nuosavuose Namuose

Taupykite ir Skolinkitės vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

Darbo Valandos:

Antradieniais–ketvirtadieniais nuo 9:00–4:00 p.p.
Penktadieniais nuo 9:00–6:00 v.v., Šeštadieniais nuo 9:00–3:00 p.p.
Sekmadieniais nuo 11:00–12:00 p.p. (DMNP parapijos patalpose)

Visi Bankiniai Patarnavimai

Mokame Aukštesnius Nuosimčius Už:

Taupymo Skaiktas, Certifikatus, IRA, Čekių Skaiktą, ir t.t.

Skoliname Geriausiomis Išsimokėjimo Sąlygomis:

Asmeniniams Reikalams, Automobilių ir Laivų Pirkimui, Namų Remontui (Home Equity), Namų Pirkimui (Mortgages)

Parduodame pinigines perlaidas (Money Orders), Traveler's Checks, Priimame telefono, elektros, šildymo, ir vandens sąskaitytus, Buckeye Cards, Notaro patarnavimai, U.S. Savings Bonds, ir t.t.

*** Kiekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios apdrausta iki \$100,000.

Mūsų Tikslas: Ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas.

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

DIRVA

IVYKIŲ KRONIKA

TAUTINIŲ NAMŲ NARIŲ SUSIRINKIMAS

Chicagos lietuvių namų XXIV metinis narių susirinkimas įvyko 1991 m. balandžio 28 d., nuosavuose namuose, Chicagoje. Susirinkimas praėjo darniai ir darbingai.

Susirinkimą pradėjo Matilda Marcinkienė, LTN valdybos pirmininkė. Prisiminti ir susikaupimu pagerbti praėjusiais metais mirusieji šių namų nariai: dr. Jonas Juodikis, Alfonsas Krakauskas ir Romualdas Nemickas. Susirinkimą oriai vedė Petras Buchas, sekretorė – Verutė Lenkevičienė. Susirinkimo dalyviai išklusė ir patvirtino p. metų susirinkimo protokolą. Savų sričių rūpestingai paruoštus pranešimus padarė: Matilda Marcinkienė valdyba, (kiti jos valdybos nariai: Stasys Briedis, Oskaras Kremeris, Verutė Lenkevičienė ir Jonas Kubilius); Oskaras Kremeris, išdininkas ir atskaitomybės vedėjas; Juozas Andrašius, revizijos komisija (kiti rev. nariai – Jonas Grigaitis ir Vytautas Janulaitis).

Pranešimus baigdamas, LTN direktorių tarybos pirmininkas Jonas Jurkūnas, gerėjosi šių namų administracijos tarpusavio santykiavimu ir darnumu. Pareiškė padėką valdybos nariams ir rev. kom. nariams. Iškėlė mintį, ar nevertėtų direktorių tarybai pavesti, sudaryti studijų komisiją kuri įvertintų dabartinę LTN padėtį ir, parengtos ankėtos forma, surinktų narių pažiūras dėl LTN ateities?

Diskusijose dėl pranešimų iškelta keletas smulkesnių klausimų. Eilė kalbėjusių užgyrė tarybos pirmininko pasiūlymą ir ta pras-

me padarytas nutarimas. Drauge pareikšta padėka valdybai ir tarybai.

Į direktorius, baigusius dviejų metų kadenciją, rinkti tie patys buvusieji: dr. Vytautas Paulius Dargis, Vita Girdvainienė, Oskaras Kremeris ir Mečys Valiukėnas. Audronei Gulbinienai, dėl kitų išipareigojimų atsisakiusiai kandidatuoti, mandatų komisija pasiūlė Matildą Marcinkienę. Išrinkta nominacijų komisiją sudarė: Vida Momkutė, Aušra Jasaitytė ir Stasys Virpša.

Baigus susirinkimą, toje pačioje salėje vyko susirinkimo dalyvių (narių ir svečių) šeimyniški pietūs. Pietų šeimininė-virėja Janina Baronaitienė. (mv)

PRAŠO ŽODYNŲ

Bet kokių žodžių ir gramatikų prašo Lietuvos Mokslų akademijos Lietuvių Kalbos Institutas, kurio žodynų skyriui "apetitą" padidino iš Lituanistikos Tyrimo ir studijų Centro neseiniai gauta knygų siunta.

Žodynų skyrius rašo LTSC pirmininkui prof. Jonui Račkauskui: "Atsiveriančios laisvų studijų perspektyvos labai paskatino lietuvių mokytis užsienio kalbų. Anksčiau vieną kitą žodyną ar gramatiką galima buvo gauti Maskvos kanalais, tačiau Lietuvai paskelbus Nepriklausomybę, jie užsivėrė."

Skyrius džiaugiasi gavęs iš LTSC "nežinomų ar neturėtų lietuvių ir kitų kalbų žodynų, "kurie" pravers rengiant daugiatomį lietuvių kalbos žodyną, tvarkant terminus."

LTSC, veikiantis Jaunimo Centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL

PADĖKA

Užbaigęs septyniolus mėnesius trukusią karinę tarnybą Arabų pusiausalyje, džiaugiuosi grįžęs į Ameriką ir dėkoju visiems, kurie man rašė laiškus ar kaip kitaip stengėsi padėti. Smėlio dykumose man buvo malonu skaityti gautus laiškus, lietuvišką spaudą, ar klausyti Vilniaus radijo transliacijų. Dėkoju DIRVOS ir skautiškos spaudos bendradarbiui v.s. Vladui Bacevičiui, man sluntinėjusiam DIRVA.

*Tomas Dundzila
JAV Armijos kapitonas*

60636, vėl patarnaus Lietuvai ir čionykščiams aukotojams, persiūsdamas paaukottus žodynus į Vilnių. (arza)

KVIEČIA Į DARBĄ

VLIKO – ELTOS informacijos įstaiga Washington'e DC, kviečia studento ar vyresnio amžiaus jaunuolį ar jaunuolę atlikti stažą šioje būstinėje šią vasarą. Darbas tęstųsi tarp dviejų su puse ir trijų mėnesių. Skambinkite arba rašykite VLIKO – ELTOS reikalų vedėjai Janinai Čikotienei:

ELTA Information Service
1609 Connecticut Avenue
NW, Suite 400
Washington, DC 20009
Tel: 202-667-1980 arba
202-332-7993

PABALTIO UNIVERSITETO PROFESORIŲ IR STUDENTŲ DĖMESIUI

Šiais metais Chicagoje vykstant Muzikos šventei, tikime, kad pas mus suplauks nemažai lietuvių iš įvairiausių vietovių. Ta proga Lituanistikos Tyrimo ir Studijų Centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL yra kviečiamas buvusių Pabaltijo Universiteto profesorų ir studentų susitikimas, kuris įvyks gegužės 25 d., šeštadienį, 10 val. ryte ir užsitęs iki 12 val. vidudienio. Susitikimas yra labai svarbus ir prašome visus pasistengti jame dalyvauti. Registruotis prašome šiuo adresu: Danutė Eidukienė, 4629 S. Mozart St., Chicago IL. 60632 Telef. (312) 376-2153.

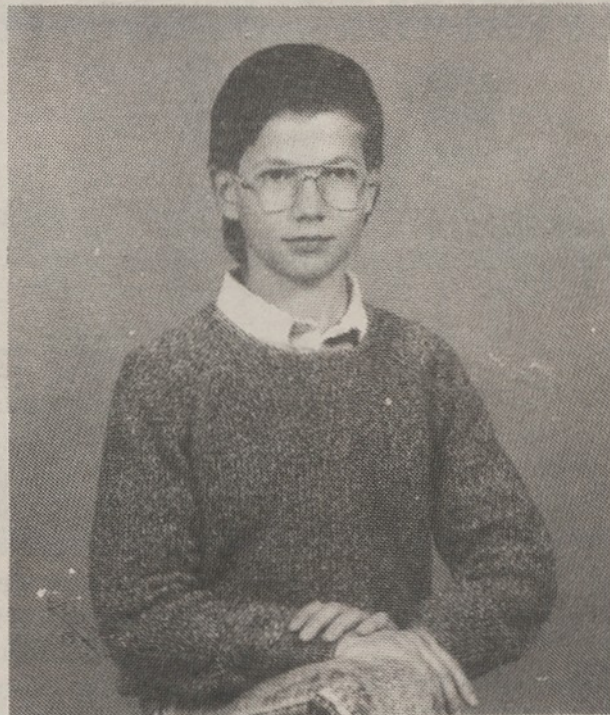
LEMONTO APYLINKĖS VEIKLA

J.A.V. L.B. Lemonto apylinkės posėdyje, balandžio 9 d., buvo atliktas pareigų pasiskirstymas po neseiniai įvykusių rinkimų. Naujais nariais išrinkti: Zenonas Mereckis, Dalia Januškienė ir Laima Petroliūnienė. Pirmininku išrinktas veiklus Kęstutis Sušinskas, pasižadėjęs dar vadovauti Lemonto skyriui ligi '93-čių metų.

Buvo aptarta J.A.V.L.B. Tarybos rinkimai ir sudaryta komisija iš pirmininko Jono Vaznelio, Dalios Januškienės, Laimos Petroliūnienės ir Algio Kazlausko – narių.

Gegužės 5 d., sekmadienį yra organizuojama eiseną Chicago vidurmiestyje, netoli ežero, pavadinta "Baltic Mercy-Lift Walk-a-thon", sukelti lėšų pirkimui vaistų ir vitaminų Pabaltijų valstybių vaikams. Dalyvaus lietuviai, latviai ir estai.

Latvių organizuota panaši eiseną davė labai gerą pel-

Andrius Beržanskis

ną, net kelis šimtus tūkstančių dolerių. Visi pajėgūs eiti prašomi dalyvauti su aukos lapais, pasirašytais aukotojų su pažymėta suma kiekvienam kilometrui.

Aukos šį kartą bus renkamos iš mūsų amerikiečių draugų, nes amerikiečiai ėjimus praktikuoja ir žino tą aukų rinkimo būdą. R.P.

Mūsų anūkas Andrius BERŽANSKIS, sūnus Petro ir Cheryl BERŽANSKIŲ, laimėjo "National Award" iš United States Achievement Academy. Kas reiškia, kad mūsų anūkas turi aukščiausius pažymius iš visos United States jaunuolių – 10% viršūnės (Top).

*Laimingi Senukai
Juozas ir Rūta Beržanskiai,
Palm Coast, FL.*

*Jeigu esam dulkės–teks į saulę kilti
Jeigu tu širdis–regėsi daug sapnų!
Ir laiminsi prasmingą savo kiltį,
Ir tarsi: Dieve, vėl aš gyvenul...*

Stasys Santvaras

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos garbės nariui, poetui

A. A. STASIUI SANTVARUI

mirus, giliausią užuojautą reiškia sielvarte likusiai žmonai ELENAI STASEI ir kartu liūdi

*Amerikos Lietuvių
Tautinė Sąjunga*

Brangiam Vyrui

A. A.

STASIUI SANTVARUI,

mirus, nuoširdžiai užjaučiame mielą ALĘ netekties sielvarte

*Janina ir Viktoras
Pilkauskai*

Didžiajam kultūrininkui, Margučio bičiuliui

A. A. STASIUI SANTVARUI

iškeliavus Amžinybėn, gili užuojautą reiškia žmonai ELENAI bei artimiesiems.

*Margučio vedėjas
Petras Petrutis ir bendradarbiai*